

Ungarndeutsche Selbstverwaltung Leinwar
Leányvári Német Önkormányzat

3. számú
JEGYZŐKÖNYV

a Leányvári Német Önkormányzat
2016. augusztus 10-én
17.00-19.00 órákor megtartott
képviselő-testületi üléséről

Leányvár, 2016. augusztus 10.

Az ülés ideje: 2016. augusztus 10. 1700 –1900óra
Az ülés helye: Farkas János Művelődési Ház, Leányvári Német Önkormányzat terme
(2518. Leányvár, Bécsi út 182.)

Meghívottak:

Gáspár Tibor elnök	Németh Gábor
Nagyné Engler Zsuzsanna elnök-helyettes	Misik Hajnalka
Gáspár Kinga képviselő	Gáspár Linda
Hanzelik Gábor, polgármester	Witzenleiter Zoltán
Baumstark Tiborné, jegyző	Várszegi Andrea
Valek Zsuzsanna, jegyzőkönyv-vezető	Kreisz Andrea
Kiss Lászlóné óvodapedagógus - pályázó	
Pócsföldi Gáborné intézményvezető	
Gerstner Ferenc dalkör vezető	
Weissenburger Csaba	

Az ülésen megjelentek:

Képviselő-testület tagjai közül:

Gáspár Tibor	elnök
Nagyné Engler Zsuzsanna	elnök-helyettes
Gáspár Kinga	képviselő

Meghívottak közül:

Hanzelik Gábor	polgármester
Baumstark Tiborné	jegyző
Valek Zsuzsanna	jegyzőkönyv-vezető
Pócsföldi Gáborné	intézmény-vezető

Gáspár Tibor elnök megnyitja az ülést, köszönti a megjelenteket. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület létszáma 3 fő, jelen van 3 fő, a testület teljes létszámmal határozatképes.

Ismerteti az ülés napirendi pontjait. Hozzászólás nem hangzott el, Gáspár Tibor elnök szavazásra teszi fel a napirendet.

A Leányvári Német Önkormányzat Képviselő-testülete 3 egybehangzó igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Leányvári Német Önkormányzat
15/2016.(VIII.10.) L.N.Ö. határozata
az ülés napirendjéről és a jegyzőkönyv hitelesítő személyéről**

- 1) A mai ülésről készült jegyzőkönyv hitelesítésével Nagyné Engler Zsuzsa képviselőt bízta meg.
- 2) A Leányvári Német Önkormányzat egyetért a napirendi pontokkal az alábbiak szerint:

1. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszakról

Előadó: Gáspár Tibor elnök

2. Falunapi teendők tervezése

Előadó: Gáspár Tibor elnök

3. Leányvári Általános Iskola névadó évneműje

Előadó: Nagyné Engler Zsuzsa

4. Egyebek

Előadó: Gáspár Tibor elnök

Felelős: Gáspár Tibor elnök

Határidő: azonnal

Napirendi pont tárgyalása

1. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszakról

Gáspár Tibor elnök ismerteti az elmúlt időszak rendezvényeit és fellépéseit. A Tatabánya-Alsógallai pünkösdi fesztivál jól sikerült, nagyon jó a viszony a szervezőkkel. Piliscséven Megyei nemzetiségi felnőtt fesztiválon voltunk. A leányvári úrnapi körmeneten minden évben fellépünk. A Leányvári Újságban több cikk megjelent a nemzetiségi sikerekről, programokról, fellépésekről, melyeket az előterjesztésem mellé csatoltam. Zörényi Glória Afrodité első helyezést ért el a 2016. évi Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciájának országon döntőjén. Dolgozatának címe: A kitelepítés. 2016. június 4-én a Leányvári Német Önkormányzat méltatta Kiss Lászlóné Márti óvó nénit az óvodai nevelés és a nemzetiségi nevelés területén végzett tevékenységéért és korábbi határozatunk alapján átadtuk neki a „Leányvári Német Kisebbségért” díjat. Táncozaink a Törökországi Izmitben léptek fel. Egyesületünk meghívást kapott Gyöngyöspatára a Péter-Páli Palóc Napok nevű rendezvényre, ahol egy sváb menyasszonyt, illetve sváb lakodalmast kellett bemutatni.

Hanzelik Gábor polgármester: A gyöngyöspatai rendezvény nagyon jó kezdeményezés, hiszen teljesen eltérő szokások, eltérő tájakról érkező eltérő nemzetiségek közös rendezvény keretében lépnek fel.

Gáspár Tibor elnök: Gyerek táncbort tartottunk, itt helyben voltak a gyerekek. Egy napot elmentek kalandparkba és volt egy itt alvós éjszakájuk is. Landesrat fesztiválon fectünk részt, ami Magyarország legnagyobb egyesülete, 240 táncsoport, zenekar és dalkör van benne. A rendezvényre július 30-án került sor Veszprémben. A rendezvényről szóló sajtóközlemény az előterjesztés mellett szerepel. Felsőtárkányban a rétesfesztiválon szerepeltük és idén ott volt az ifjúsági és felnőtt táncbortunk is augusztus 6-9-ig. Országos táncbort volt Pilisvörösváron, ahol 4 táncosunk szerepelt.

Gáspár Kinga képviselő: Az LDU ülésein történekről tájékoztatnám a képviselőket pár szóban. Elkészült az MNOÖ 2020-ig érvényes stratégiája. Júniusban Pilisszentivánon felavatták a magyarországi német témában elkészült tanösvényt. Pilisszentivánon és Sombereken létrejött tanösvények tematikus, falun átvezető útvonalak, melyek állomástól állomástig a helyi értékeket, szokásokat, érdekességeket bemutatva kalauzolnak. Kétnyelvű, magyar, német tájékoztató táblák kerültek elhelyezésre. Elindult a Vándorbatyu, amit Somoberekről indítottak el, ebben megtalálható minden, amit a kitelepítéshez magukkal vihettek az emberek. A vándorbatyu az egész országot körbe fogja járni és mindenki bele tehet a batyuba valamit, amit a településre jellemző.

Hanzelik Gábor polgármester: Két hónapja voltam egy polgármesteri összejövetelen, ahol elhangzott a Csolnoki polgármester részéről, hogy egy éve nemzetiségi önkormányzati fenntartásban van az általános iskolájuk, és ez milyen jó.

Gáspár Tibor elnök: Van olyan iskola, ami már a 3. évet kezdi nemzetiségi önkormányzati fenntartás alatt.

Gáspár Kinga képviselő: Az LDU oktatási bizottsága felállított egy kritériumrendszert, amit teljesíteni kell ahhoz, hogy a nemzetiségi önkormányzat átvegye egy iskola fenntartását. Ezek a kritériumok számunkra teljesíthetők.

Nagyné Engler Zsuzsa elnök-helyettes: Csolnokon 200-220 gyerek van. Ott ahol több a gyerekek, ott talán jobban megéri a fenntartás.

Hanzelik Gábor polgármester: Lehet, hogy a nemzetiségi önkormányzati fenntartás kiszámíthatóbb lenne.

Gáspár Tibor elnök: Azoknak az iskoláknak, elsősorban középiskoláknak a működése, amiket a nemzetiségi önkormányzat magához vett 15-20 évre nyúlik vissza. Az országos német önkormányzat ragaszkodik ezekhez az iskolákhoz. Pécsen már óvodások is vannak az iskolában. Az ember minden egyes életévében megkapja azt a támogatást, ami neki akkor kijár. Ez az irányzat működik itt is. A törvényváltozás miatt lehetett megtenni, hogy általános iskolák is belekerülhessenek ebbe a körbe. Nem tudom, hogy Leányvár mit tudna ebből profitálni. Csabán már működik, ott nincs ilyen nemzetiségi hagyomány, mint nálunk.

Gáspár Kinga képviselő: Tudok olyan esetet is, hogy német gimnázium LDU általi átvételével kapcsolatban akadtak gazdasági problémák, el kellett küldeni pedagógust.

Baumstark Tiborné jegyző: A feltételeket biztosítani kell, például a számítástechnikai háttérrel, megfelelő adminisztratív háttérrel, ami most a német önkormányzatnak nem áll rendelkezésére.

Gáspár Tibor elnök: Javaslom, hogy keressük fel az LDU-t, és járjunk utána, hogy nekünk érdemes-e belefogni ebbe. Kérdezzük meg, hogy mit kell tennünk, nekik vannak tapasztalataik. Ha ők mondanak olyan iskolát, ami nagyjából ugyanúgy működik, mint Leányvár, akkor fel lehet venni a helyi német önkormányzattal a kapcsolatot. Végig kellene járni ezt az utat.

Nagyné Engler Zsuzsa elnök-helyettes: Fel kellene keresni a Csolnoki iskola igazgatóját, minden bizonnyal ő is tud nekünk segíteni. Ami miatt ebben bizonytalanság van bennem, az az, hogy nem tudhatjuk, hogy mi várható egy-két év múlva.

Hanzelik Gábor polgármester: Ha jó ritmusban lép bele az ember, akkor nyer vele, ha nem akkor veszít. Az iskolatársulásunk a jó példa erre.

Gáspár Tibor elnök: Az országos német önkormányzat súlya van akkora, hogy az összes intézményét meg tudja védeni. Ha lépünk valamint ahhoz kell legalább egy félévi előkészület. Most megint beszélünk róla és nem történik semmi. És ha januárban kiderül, akkor már lehet, hogy késő. Javaslom, hogy kezdjünk el konkrét lépéseket tenni ebben az ügyben. Javaslom, hogy hozzunk határozatot, hogy felkérjük a jegyzőt, az iskola igazgatóját és a polgármestert, hogy tegyék meg azokat a lépéseket, hogy milyen módon lehetne az országos német önkormányzat segítségével a helyi német önkormányzati fenntartás alá vonni a Leányvári Általános Iskolát.

Egyéb hozzászólás nem hangzott el, Gáspár Tibor elnök szavazásra teszi fel a szóbeli előterjesztést.

A Leányvári Német Önkormányzat Képviselő-testülete 3 egybehangzó igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Leányvári Német Önkormányzat
16/2016.(VIII.10.) L.N.Ö. határozata
a Leányvári Általános Iskola lehetséges nemzetiségi önkormányzati fenntartásba
kerülésével kapcsolatos felkérés

A Leányvári Német Önkormányzat felkéri Baumstark Tiborné jegyzőt, Nagyné Engler Zsuzsa iskolaigazgatót, Hanzelik Gábor polgármestert, hogy vizsgálják meg a Leányvári Általános Iskola fenntartó váltással kapcsolatos jogi, szakmai és szervezési kérdéseit.

Határidő: 2016. október 15.

Felelős: Baumstark Tiborné jegyző, Hanzelik Gábor polgármester,
Nagyné Engler Zsuzsa iskolaigazgató

Egyéb hozzászólás nem hangzott el, Gáspár Tibor elnök szavazásra teszi fel a két ülés közötti időszakról szóló beszámolót a szóbeli kiegészítéssel együtt.

A Leányvári Német Önkormányzat Képviselő-testülete 3 egybehangzó igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Leányvári Német Önkormányzat
17/2016.(VIII.10.) L.N.Ö. határozata
a két ülés közötti beszámolóról

A Leányvári Német Önkormányzat a két ülés között eltelt időszakról szóló beszámolót az előterjesztésnek megfelelően, a szóban tett kiegészítésekkel együtt elfogadja.

Felelős: Gáspár Tibor elnök
Határidő: azonnal

2. Falunapi teendők tervezése

Gáspár Tibor elnök: A meghívók elküldése megtörtént és a feladatokat a polgármesterrel átbeszéltük. Több táncsoport, zenekar meghívásra került. A Biatorbágyiak jönnek, a Pilisszentivániaiak nem válaszoltak, a Dunaharasztiak nem tudnak jönni, a Piliscséviak nem tudnak jönni. Szeretném kérni, hogy az iskola aktívan vegyen részt a felvonulásban és egy vers hangozzék el a terményáldásnál. Ugyanezt kérjük az óvodától is. A pénteki napra várok javaslatokat.

Pócsföldi Gáborné intézmény-vezető: A bükki füvesembert meghívnánk. Őt hívtuk a LENA napra is, de akkor nem tudott eljönni. Papp Árpádnak megjelent a könyve, ennek apropóján 17 órától neki lenne egy előadása és utána 19 órától a faluderbi. Vasárnapi programnak terveznék egy gyerekelőadást, a Holló együttes már bejelentkezett.

Nagyné Engler Zsuzsa elnök-helyettes: Jó lenne, ha ezt a előadást át tudnánk tenni péntekre, mert akkor az iskola és az óvoda szervezeten tudná a gyermekeket elhozni erre az előadásra.

Hanzleik Gábor polgármester: Egyet értek ezzel és javaslom, hogy vasárnap már ne tartsunk programokat, mivel kizártnak tartom, hogy vasárnap délután az emberek lejönnének erre.

Gáspár Tibor elnök: A péntek és szombati napokon tartanánk a programokat. Egyéb kérés az iskola és óvoda felé nincs, hiszen ez egy szerényebb rendezvény lesz, mint a tavalyi.

Hozzászólás a napirendi ponthoz nem volt, ezért Gáspár Tibor elnök szavazásra teszi fel a falunapi teendők tervezésével kapcsolatos előterjesztést.

A Leányvári Német Önkormányzat Képviselő-testülete 3 egybehangzó igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Leányvári Német Önkormányzat
18/2016.(VIII.10.) L.N.Ö. határozata
falunapi teendők tervezése**

A Leányvári Német Önkormányzat úgy dönt, hogy 2016. szeptember 16-17-i falunapi rendezvény lebonyolításával kapcsolatos szóbeli beszámolót elfogadja és aktívan részt vesz a rendezvény lebonyolításában.

Felelős: Gáspár Tibor elnök
Határidő: azonnal

3. Leányvári Általános Iskola névadó évnyitója

Gáspár Tibor elnök átadja a szót Nagyné Engler Zsuzsanna elnök-helyettesnek.

Nagyné Engler Zsuzsanna elnök-helyettes: Az iskola felújítás munkálatai jól haladnak, a belső munkák készen vannak, az udvar is készen lesz a hétvégére, az ünnepélyes tanévnyitóra és névadóra 2016. augusztus 27-én 10 órakor kerül sor. Az iskola épületén egy emléktábla kerül elhelyezésre.

Hanzelik Gábor polgármester: A domborművet a jövő héten öntik ki, ami Erdély Jenő bácsit, iskolánk korábbi igazgatóját ábrázolja, valamint egy szöveget, amit Zsuzsával egyeztetünk. A szöveg nagyjából így hangzik: „Erdély Jenő a Leányvári Általános Iskola névadója, egykori nagy tiszteletben álló igazgatója.” A dombormű egy német nyelvű idézetet is tartalmazni fog. A tábla pénteken délután fog felkerülni az épületre. Az ünnepség első részében az iskola udvarán lenne egy évnyitó, ahol átadjuk a tavalyi KEOP-os pályázatos felújítást is, azt követően kerülne sor a névadásra. Meghívását kaptak azok is, akik résztvevői voltak a felújításnak. Az egészet azzal zárnánk le a végén, hogy Zsuzsa készül egy méltatással Jenő bácsiról. Ezt követően visszamegyünk az udvarra, ahol ott még egy éneket adnak elő és utána egy fogadással zárulna az ünnepség. A pedagógusok készülnek egy műsorral. Készül a hivatalos címer is, aminek az épületen kint kell lennie.

Nagyné Engler Zsuzsa elnök-helyettes: Az egyik tanteremben egy kis kiállítást rendezünk a megtalált régi tárgyakból. A Művelődési Házból kaptam kölcsön képkereteket, melyeket jól fel tudunk használni.

Baumstark Tiborné jegyző: Csinálhatnátok egy emlékkönyvet, amibe bele lehetne írni.

Pócsföldi Gáborné intézmény-vezető: A fogadásra kell felvinni valamit a Művelődési Házból?

Hanzelik Gábor polgármester: Igen, tányérokat, poharakat, terítőket, de erről még egyeztetni kell. Jó lenne, ha valaki rögzítené a műsort.

Baumstark Tiborné jegyző: Ajánlom Piliscséről Oláh Gábort.

Megvitatást követően Gáspár Tibor elnök szavazásra teszi fel az általános iskola névadó évnyitójával kapcsolatos szóbeli előterjesztést.

A Leányvári Német Önkormányzat Képviselő-testülete 3 egybehangzó igen szavazattal az alábbi határozatot hozta:

**Leányvári Német Önkormányzat
19/2016.(VIII.10.) L.N.Ö. határozata
a Leányvári Általános Iskola névadó évnyitójáról**

A Leányvári Német Önkormányzat a Leányvári Általános Iskola névadó évnyitójáról szóló szóbeli beszámolót elfogadja, és aktívan részt vesz a rendezvény megtartásában.

Felelős: Gáspár Tibor elnök
Határidő: azonnal

4. Egyebek

Gáspár Tibor elnök: Az írásbeli előterjesztés tartalmazza az évben várható programjainkat. Megnyertük a pályázatot, ami által egy speciális scannert kapunk, illetve megnyertük a sváb kendőkre beadott pályázatot is. Volt egy tárgyalásunk a hivatásörző ház vezetőjével a kisbuszos pályázat kapcsán a közös fenntartásról, ők azonban azokat a feltételt nem tudták elfogadni amit a német önkormányzat kért.

Nagyné Engler Zsuzsa elnök-helyettes: A tankönyvek önkormányzati támogatásával kapcsolatban elmondanám, hogy a tankönyvek megérkeztek. Még kb. 40-50 ezer Ft-ot kell könyvekre fordítanunk.

Pócsföldi Gáborné intézmény-vezető: Jelezni szeretném, hogy a képűtség nem működött az iskola felújítás idején, hiszen nem volt áram. Most sem működik, mert még nincs internet a házban. A csolnokiak jelezték, hogy egy rendezvény miatt október 2-ára az összes párnás széket elkérnék a művelődési házból.

Gáspár Tibor elnök: Digitális kábel tv nem lesz a településen?

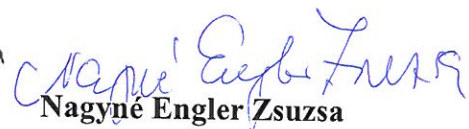
Hanzelik Gábor polgármester: A szolgáltató nem tudja biztosítani, csak ezt az analóg képűságot.

Egyéb hozzászólás, észrevétel nem hangzott el, Gáspár Tibor megköszönte a részvételt, az ülést 20.00 órakor bezárta.

Gáspár Tibor
elnök

K.m.f.

LEÁNYVÁRI NÉMET ÖNKORMÁNYZAT
UNGARDEUTSCHE SELBSTVERWALTUNG LEINWART
2518 Leányvár, Erzsébet u. 88.
Adószám: 15785428-1-11

Nagyné Engler Zsuzsa
elnök-helyettes
jegyzőkönyv-hitelesítő

Ungarndeutsche Selbstverwaltung Leinwar

Leányvári Német Önkormányzat

H-2518 Leányvár, Erzsébet utca 203.

Tel/Fax: +36/33/487-126

M e g h í v ó

Tisztelettel meghívom a Leányvári Német Önkormányzat Képviselő-testületének

2016. 08. 10-én (szerdán) 17:00 órakor tartandó ülésére.

Az ülés helye: Leányvár község Kultúrotthon, német önkormányzat terme.

Napirendi pontok:

- 1. Beszámoló az elmúlt ülés óta eltelt időszakról**
Előadó: Gáspár Tibor
- 2. Falunapi teendők tervezése**
Előadó: Gáspár Tibor
- 3. Leányvári Általános Iskola névadó évnyitója**
Előadó: Nagyné Engler Zsuzsa
- 4. Egyebek**

Leányvár, 2016. augusztus 01.

Gáspár Tibor sk.

elnök

/2016.(VIII.10.) Előterjesztés
a Leányvári Német Önkormányzat 2016. 08. 10-i ülésének
1. napirendi pontjához

Tisztelt Képviselő-testület!

Tájékoztatom tisztelt képviselő társaimat az utolsó ülésünk óta lezajlott eseményekről.

Rendezvényeink, fellépéseink az elmúlt időszakban:

máj. 7.	15:00	Esztergom	Gizella nap
máj. 8.	9:00	Piliscsaba	Kirándulás a Dévényi Antal kilátóhoz
máj. 15.	15:00	Tatabánya-Alsógalla	Pünkösdi Fesztivál
máj. 28.	13:00	Piliscsév	Megyei Nemzetiségi Felnőtt Fesztivál
máj. 29.	8:45	Leányvár	Úr napja (körmenet)
jún. 3. - jún. 6.		Izmit (TR)	Folklor fesztivál
jún. 5.	14:00 - 19:00	Leányvár	Játék délután kultúracsoporthajainknak
jún. 18.		Piliscsév	Esküvő (zártkörű)
jún. 25.		Leányvár	Esküvő (zártkörű)
júl. 2.	14:00	Gyöngyöspata	<u>Péter Páli Palóc napok</u>
júl. 21. - júl. 24.		Leányvár	Gyermek táncbator
júl. 30.	15:00	Veszprém	Landesrat Fesztivál (20 éves)
aug. 6. - aug. 9.		Felsőtárkány	Ifjúsági és felnőtt táncbator
aug. 6.	15:00	Felsőtárkány	Rétesfesztivál

Sajtóközlemények, értesítők, Leányvár Újság.

„Mi Németországban az egész világ szemeláttára egy nagy néppel egyesültünk és egy országgal azonosultunk.”

Grosz Márti kitüntetése.

Országos táncbator Pilisvörösváron (4 táncosunk volt ott).

Zsuzsa beszámolója

Kinga beszámolója

Határozat tervezet
/2016.(VIII.10.) Előterjesztés

Leányvári Német Önkormányzat
.../2016.(VIII.10.) L.N.Ö. határozata
Két ülés közötti beszámolóról

A Leányvári Német Önkormányzat a két ülés között eltelt időszakról szóló beszámolót az előterjesztésnek megfelelően, a szóban tett kiegészítésekkel együtt elfogadja.

Felelős: Gáspár Tibor elnök
Határidő: azonnal

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy megvitatás után, a beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Leányvár, 2016. 08. 10.

" A tradíció nem a hamu megőrzését, hanem a láng fenntartását jelenti!"
"Tradition heißt nicht, die Asche bewahren, sondern das Feuer weitertragen" (Ricarda Huch)

Gáspár Tibor sk.
a Leányvári Német Önkormányzat elnöke

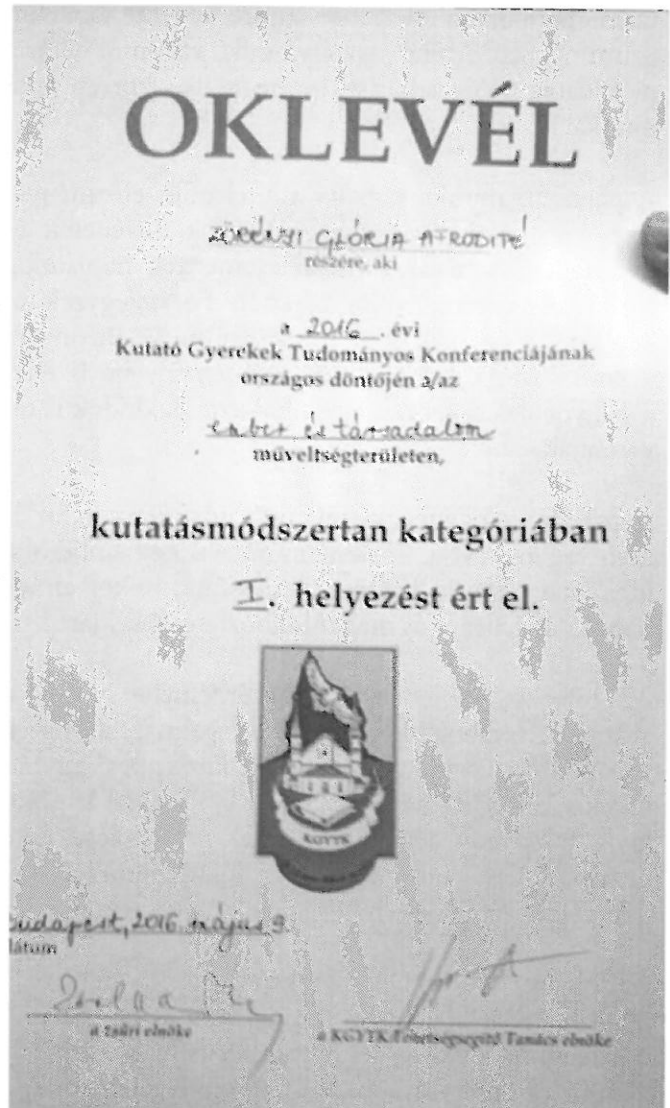
" A tradíció nem a hamu megőrzését, hanem a láng fenntartását jelenti!"
"Tradition heißt nicht, die Asche bewahren, sondern das Feuer weitertragen" (Ricarda Huch)

EGY ÚJABB LEÁNYVÁRI HELYTÖRTÉNETI

DOLGOZAT ORSZÁGOS SIKERE

Pléi Csanád két országos első helyezést elért dolgozata után egy új országos sikerhez gratulálhatunk településünk fiatal lakójának, Zörényi Glória Afroditénak, aki az 2016. évi Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciájának (KGYTK) országos döntőjén az Ember és Társadalom műveltségterületen, kutatásmódszertan kategóriában első helyezést ért el.

Dolgozatának címe: A kitelepítés. Mottójának Tompa Kálmán Hősök emléke című versét idézi: „Mi nem sírunk már, csak emlékezünk!”

Nyolcsoros bemutatkozásában olvashatjuk: „Zörényi Glória Afroditénak hívnak. Esztergomban születtem 2005. 04. 20-án. Szüleimmel és testvéremmel Leányváron lakunk. Édesanyám Frank Mónika, rokantnyugdíjas. Nevelőapám, Kövesdi István Attila ... repülőgép szerelő. Egy testvérem van, Zörényi Dávid Kristóf. 14 éves, ugyanabban az iskolában tanulunk. Kedvenc tantárgyam a történelem és a magyar. ... Ha felnövök, történész vagy orvos szeretnék lenni. Jelen publikáció az első kutató munkám.”

A témaválasztásának motivációjaként írja, hogy „Nagyon érdekelnek a történelmi dolgok, események, de azon belül a faluban történt dolgok. Kiemelten: amelyek a svábokkal, sváb ismerőseimmel, rokonaimmal történtek, mert én is sváb vagyok.

Arra szerettem volna válaszokat találni, hogy: Miért történt a kitelepítés? Miért kellett elhagyni a hazát az őseimnek?”

Glória a dorogi Zrínyi Ilona Általános Iskola 5.a osztályos tanulója, ahol Ködös Endre Levente tanár úr, Szurdiné Szó Anikó osztályfőnök, valamint Glória nevelőapja, Kövesdi István segítette, korrepetálta munkáját.

A pályázati munka taglalja a kitelepítés előzményeit, a megszólaltatott visszaemlékezők történeteit és összefoglalásként a szomorú események napjainkig nyúló következményeire is kitér. Forrásjegyzék és képjegyzék egészíti ki az értékes munkát. Bizonyára a könyvtárunk helytörténeti gyűjteményébe is eljut a színvonalas dolgozat, és ezáltal az érdeklődők is olvashatják azt.

Imponáló a tizenéves tini sváb identitása. „Én is sváb vagyok”- írja. Történelmünkben egy emberöltő időszakig sem kell visszatekintenünk, mikor ennek ténye csak hátrányos megkülönböztetésekkel járt.

A dolgozat címében is megérdemelte volna a „leányvári svábok” lokálpatrióta fogalmazást, hiszen tartalmában végig azt elemzi. „A kitelepítés” egy általános kategória és nem csak a svábsággal kapcsolatos. Dicséretes a forrásjegyzékek megjelölése, de a Leányvári Újság helyett inkább a dokumentumok eredeti példányainak elérhetőségi helye a korrektebb.

A dolgozat 6 korabeli fényképet közöl, melyből 3 fénykép más kitelepítési anyagokban is szerepel. A 2-4 fényképek leányvári helyszínei nem bizonyosak, viszont van még további két fényképfelvétel, amely a herbrechlingeni fertőtlenítő táborban készült. Az ismert 4 herbrechlingeni fényképen csak leányváriak láthatók, valamennyi személy neve ismert. E felvételek egy németországi újságban kerültek először közlésre, amelynek alapján a kitelepített személyek jelentkeztek az újság szerkesztőségénél. A felvételek készítője ismeretlen. A felvételek megmentése és megjelentetése Schmidt Máttyás budaörsi kitelepített sváb érdeme.

Apróbb észrevételeimmel csak a dolgozat leányváriságát, hitelességét kívánom erősíteni. A 16

oldalas munkát mindenkinek olvasásra ajánlom, aki községünk 70 évvel ezelőtti eseményeire kíváncsi.

A dolgozat elkészültének körülményei közül kiemelten kell szólni arról a szellemiségről, amelynek több év óta meghatározó szerepe van az országosan elért kiemelkedő sikerekben. A dorogi zrínyis alkotó műhely megteremtése és munkája Dankó József iskolaigazgató és Kovács Lajos tanár úr érdeme. A dolgozat témaválasztásában szerencsés körülmény, hogy az anyai nagymama gyermekként átélte a kitelepítést, majd felnőttként tapasztalta az itthon maradhatott svábság munkás sorsának alakulását, változását. Az ő tanácsai biztos sorvezetőnek bizonyultak.

A Dorogi Füzetekben közlik a pályadíjas dolgozatokat, de a tanév végeztével a dolgozatok készítői is lehetőségek kapnak, hogy nyilvános fórumon szóljanak munkájukról. Glória, aki a leányvári német nemzetiségi táncsoport tagja ez alkalomból leányvári viselkedésben és a hagyományos leányvári sváb hajfonásos „frizurával” vett részt a sikeres szóbeli szereplésen, amelyet június 14-én, a dorogi művelődési ház könyvtártermében tartottak. A nagyszámú érdeklődő tapssal köszönte meg a sikeres bemutatkozást és a színvonalas témaismertetőt.

A dorogi gyakorlat leányvári adaptálása jó lehetőség lenne arra, hogy egy helytörténeti fórum keretei kialakuljanak községünkben is. Bizonyára szívesen nyilatkoznának e fórumokon azok is, akik a dolgozatok készítőinek riportalanyai voltak.

Felvethető az is, hogy községünk az elért sikerekért jutalmazza-e a tudóspalántákat, ahogy ez Dorogon is történik. Glóriának Dr. Tittman János polgármester úr adta át a város megbecsüléseként a dorogiak ajándékait.

A bevezető Tompa idézet továbbgondolásra is érdemes. „Mi nem sírunk, csak emlékezünk!” Emlékezünk, de méltóan azokhoz, akik e jogtalanságokat megszenvedték, és legyünk büszkék azokra a fiataljainkra, akik e traumára méltó módon emlékeztetnek, szolgálva ezzel Leányvár jó hírét.

*Leányvár, 2016. 06. 12.
Dr. Szakmár János*

Évtizedek óta a nemzetiségi nevelés szolgálatában

2016. június 4-én ünnepélyes keretek között ballagtak el az óvodából a leendő első osztályos gyerekek.

A Leányvári Német Önkormányzat méltatta Kiss Lászlóné Márti óvó nénit, az óvodai nevelés és a nemzetiségi nevelés területén végzett tevékenységéért és odaítélte neki a „*Leányvári Német Kisebbségért*” díjat.

A Leányvári Német Önkormányzat által alapított díjat már többen birtokolják a községben. Olyan személyek, intézmények részesültek ebben az elismerésben, akik tevékenységükkel hozzájárultak a nemzetiségi kultúra ápolásához, a hagyományok megőrzéséhez. A nevelés- oktatás területén végzett munka segíti fiataljaink identitásának megőrzését.

„ *Wie eine Fackel brennt in dir ein Licht*

*der Mutter Wiegenlied
oft kling't's dir zu.*

*Vergiss ja deine Muttersprache nicht,
und tue deine Pflicht,
dann findest du die innerliche Ruh.“*

/Josef Kanter: Die Muttersprache/

Gratulálunk és további jó egészséget kívánunk!

*A Leányvári Német Önkormányzat nevében:
Nagyné Engler Zsuzsa*

Kultúrcsoportjaink tavaszi programjai

Tavaszi kirándulás

Egyesületünk vezetősége még a tavasz beköszönte előtt döntött úgy, hogy ezentúl hagyományt teremtve, egy-egy kirándulást szervez minden tavasszal és ősszel táncosainak, énekeseknek, zenészeknek, valamint az ő családtagjaiknak.

Május 8-án kisebb csapatunk Leányváron vonatra pattant és meg sem állt Piliscsabáig. Klotidligeten keresztülbandukolva másztuk meg a 447 m magas Nagy-Kopasz hegyet, melynek a tetején elértük első célunkat, a Dévényi Antal-kilátót.

A kilátót 2015. június 16-án adta át a Pilisi Parkerdő Zrt. A fából készült építő-logikai játék, a Jenga alapján tervezett, 11,5 m magas építmény Dévényi Antalról, a Bedő Albert-díjas erdészről kapta a nevét. Érdekességek a kilátóról: padlószintje 11,5 m magasban van, az épület egy 4,2 x 4,2 m alapterületű hasáb, amely tömör, egymásra rakott fenyőgerendákból épül fel. A kilátóhoz 132 m³ gerendát használtak fel.* Szép, tiszta és napsütéses időnk volt, igycsodálatos kilátás nyílt a Budai-hegységre és a Pilisre. A gyönyörködés után ki-ki evett-ivott, pihent vagy fényképezkedett. Majd utunkat Piliscsév irányába folytattuk, ahol is Kosztka Viktor trombitásunk pincéje volt végcélunk. Viktor saját készítésű borral és tábortűzzel várta kissé elfáradt csapatunkat. Ismét megpihenhettünk és jó hangulatban beszélgettünk, ki-ki ameddig maradt. Kirándulásunk alatt kb. 13.000 lépést és 10 km-t tettünk meg. Ősszel folytatjuk!

*Forrás:

http://www.parkerdo.hu/index.php?pg=news_1_1131

Megyei Nemzetiségi Felnőtt Fesztivál

21. alkalommal, 2016. május 28-án került megrendezésre a Komárom-Esztergom Megyei Nemzetiségi Felnőtt Fesztivál. Az idén Piliscsév adott helyet a rendezvénynek, melyen a 29 fellépő csoport közt Leányvárról a dalkör, a zenekar, a felnőtt és az ifjúsági táncscsoport képviseltette magát. A program a csévi szlovákok emlékkövének koszorúzásával kezdődött, majd a helyi általános iskola udvarán felállított sátorban folytatódott. A megyéből érkező német, szlovák és roma táncscsoportok, énekkarok és zenekarok nyolc percben mutathatták be különböző produkciójukat.

A fellépésünkre egy-két akadály áthidalása után (ki kivel, milyen autóval jut át szomszédainkhoz; minden zenekari tag odaér-e vajon időben), a műsor végén került sor. Dalkörünk vidám énekekkel jó kedvet csalt a sátorba, majd táncosaink, zenekarunk kíséretével fergeteges hangulatot keltett. A tikkasztó meleget és a pirinyó, csúszós színpadot leküzdvé minden fellépőnk jó érzéssel hagyta el a táncteret. A jövő évi nemzetiségi találkozón ismét a gyermekeké lesz a főszerep.

Játékdélután

Az ötlet, hogy szervezzünk egy délutánt táncscsoportjainak, dalkörünk és zenekarunk tagjai részére, ahol kedvükre játszhatnak, akkor merült fel, amikor januárban megérkezett a pályázati úton megnyert csocsóasztalunk. 2016. március 6-án gyűltünk össze először a kultúrotthon kistermében egy jót kártyázni, társasozni és csocsózni. Belépőnek mindenki egy kis rágsálnivalót és egy játékot hozott magával. Estig bezárólag kicsik-nagyok együtt játszva töltötték az időt. További két délutánt tartottunk még májusban és júniusban. Ősszel természetesen folytatódnak a játékpартыk.

Gáspár Linda

Gizella-nap Esztergomban

Május 9-én rendezte meg hagyományörző Gizella-napi fesztiválját az Esztergomi Német Nemzetiségi Önkormányzat, melyre a leányvári csoportok is meghívást kaptak.

Az ünnepség 15 órakor kezdődött a Bazilikánál, a magyarok első koronás uralkodójának, Gizella bajor hercegnőnek emléktáblájánál. 16 órától pedig a Duna partján, a Rugby Club Hotel parkjában felállított színpadon folytatódott a program. Felléptek: a Gyakorló Általános Iskola német tagozatos diákjai, a Móri táncscsoport és zenekar, a Csolnoki Vegyeskórus, a Csolnoki Altekameraden, valamint a Leányvári Dalkör és Gyermektáncscsoport. Este utcabál várta a mulatni vágyókat a csolnoki Krigli Banddel.

Pünkösdi fellépés Alsógallán

Május 15-én Pünkösöd alkalmából Alsógallán szerepelhetettünk. A gyermek és felnőtt tánccsoportot, valamint a dalkört az Alsógallai Baráti Szervezet hívta meg a tavaszi eseményre.

Már több mint tíz éve járunk rendszeresen a pünkösdi rendezvényre, amely idén egy zenés májfadöntéssel kezdődött a Művelődési Ház előtt. Kicsik és nagyok együtt szurkoltak a fa ledöntéséhez, ami a jól szervezett csapatmunkával párosulva meghozta az eredményt. A szokásos felvonulás után megérkeztek a csoportok a rendezvény helyszínére, ahol az ünnepi köszöntőt és megnyitót követően felléptek az Alsógallai Német Nemzetiségi Óvoda táncosai. Ezután a vendégcsoportok következtek, például a Felsőgallai Német Nemzetiségi Általános Iskola Dalköre és

Tánccsoportja. A Pilisszentiváni Tánccsoport színvonalas műsora után következett a Leányvári Német Nemzetiségi Dalkör. A vidám hangulatú éneklést követően a leányvári gyermek tánccsoport táncait láthatta a közönség. Őket követte a felnőtt tánccsoport, akik szintén nagy sikert arattak. Az utolsó táncra pedig a gyerekek és felnőttek együtt léptek színpadra. A rendezvény végéhez közeledve az Alsógallai Német Nemzetiségi Dalkör és Tánccsoportok is bemutatták műsorukat. A pünkösdi esemény zárásaképpen nemzetiségi tánc ház várta a táncolni vágyókat, valamint az este folyamán a tarjáni Schwarzstein Kapelle muzsikált a bálban.

Ismét egy élménydús pünkösödöt tölthettünk Alsógallán, reméljük, még sokszor lesz ebben részünk.

Csizmadia Krisztina

Tánccsoportunk Izmitben járt

Törökországi kalandunk

Ami valóban kaland volt a javából: reptéri malőrök, programbeli bizonytalanságok és állandó változások, számunkra idegen kultúra, ételek, „furcsa” emberek és szokások.

De kezdjük is az elején.

Áprilisban meghívást kaptunk Esztergom városától, miszerint az Izmitben megrendezésre kerülő kétnapos fesztiválon vehetünk részt. Táncosaink közül rögtön többen fellelkesülve igent mondtak a felkérésre. Mivel a létszám maximálva volt, felnőtt csoportunk 12 tagja, azaz 6 pár készülődhetett a június 3-tól 6-ig tartó törökországi útra. A meghívás elfogadása után sebtében kezdetét vette a készülődés: repülőjegyek vásárlása, útlevél készíttetés, egyeztetések a török tolmácsunkkal, külön táncpróba, Leányvár-reptér transzfer szervezése, dilemma: a kalapot a bőröndbe tegyék-e a fiúk vagy sem, valamint hogyan tudnak egy kis itthoni nedűt biztonságosan szállítani.

Nézzék el nekem beszámolóim részletességét, de a sok történés sok betűt is igényel. Egyet megígérhetek, unalmas olvasmány biztos nem lesz.

Június 3.

Elérkezett a várva várt nap, június 3-a. Reggel 7 óra-kor csomagjainkkal és ki-ki izgatottan, mert még sosem repült, elindultunk a budapesti reptérre. A

repülőtéren zökkenőmentesen kezdődött minden: csomagok feladása, átvizsgálás, csoportkép készítés, várakozás, repülőre felszállás, 11:10-kor repülőgépünk felszállása. Ám a gördülékenység csak a gépünk fellegekbe emelkedése utáni huszadik percig tartott. Ekkor a pilóta bejelentette, hogy a repülőgép műszaki meghibásodása miatt (3 hidraulikából 1 elromlott) vissza kell fordulnunk Budapestre, ahonnan majd egy másik járművel és fedélzeti személyzettel folytathatjuk utunkat. Így aztán Budapesten leszálltunk, voucherért, ételért és italért sorban álltunk. 14:20-kor „már” a másik gépen, tükön ülve, a második felvonást vártuk. Azonban nem ment ez olyan simán, mint azt reméltük. Az utaslistával valami nem stimmel: egyenként kb. nyolcszor megszámlálták a gépen ülő összes utast (135 fő), a beszállókártyáinkat is ellenőrizték. Kiderült, hogy egy utas (bizonyos Mario) hiányzott, egy másik utas pedig nem volt a névsoron. E problémákat egy óra leforgása alatt végül sikeresen megoldották. Újra felszállhattunk és már semmi akadálya nem volt annak, hogy gyönyörködhessünk a felhőkben, szárnyaljunk a fellegekben Isztambul felé (még a Boszporusz-hidat is kivettük a magasból). Az eredetileg tervezett 14:10-es landolásunkból végül 19:10 lett... Az izgalmak után fellélegezve, „végre itt vagyunk” gondolatokkal indultunk a török útlevél ellenőrzés felé. Tolmácsunk és kísérlőnk, Hüsi (alias Hakan, Hakan = Hakan Balta focista) rátermettsége, szervezőkészsége már itt bizonyossá vált számunkra. „Magyar vendégek ne álljanak a

hosszú sorban” jelszóval elintézte, hogy a határőrök leellenőrizték okmányainkat a török állampolgárok számára fenntartott kapuknál (mindezt bravúrosan, kordon alatt átmászva oldottuk meg). Bőröndjeinket felvéve célba vettük a minket váró buszunkat. Utazási kalandunk még megspékelődött azzal, hogy csomagjainkkal buszt cseréltünk, mivel az eredeti buszunk sofőrje Ankarába sietett. Első benyomásaink: hangzavar, dudálás, gyönyörű tenger és naplemente, hatalmas iparvidék és kikötők, sok-sok mecsetkupola, óriási bevásárlóközpont, kendős nők, hagyományos és ízletes török vacsora, müezzín hangja, autópályán száguldás (sebességkorlát van, de senki nem tartja be), sofőr bravúrosan cigarettázik, telefonál (alkoholt fogyaszt...) és hátra felé beszélve vezet. Szállodánkba érve nyugovóra térhetett, ki-ki amikor szeretett volna.

Június 4.

Első napunkat a szereplésre történő készülődéssel kezdtük (hajfonás és vasalás). Külön busz jött értünk, ami elvitt minket a fesztivál helyszínére, amely egy tó partján került megrendezésre. Egy itthoni majális rendezvényhez tudnám hasonlítani: kirakodóvásár, gyerekeknek játéklehetőségek, fellépők, különböző versenyek. Az első fellépésünkre kb. 12 órakor került sor, ami tele volt meglepetéssel. Két percenként változott a program: egy táncot táncoljunk, aztán négy táncot táncoljunk, nem, mégis csak egy táncot, a törökök előtt vagy után jövünk. Közben jött egy újabb ötlet: Kinga menjen fel a színpadra, válaszoljon magyarul török kérdésekre és mondjon egy török mondatot: „Ne mutlu Türküm diyene.” („Boldog, aki töröknek mondja magát.”) Kinga épphogy kiejtette az utolsó szavakat, másodpercnyi szünetet sem hagyva el is indították táncos számunk zenéjét, aminek a végét pedig összemixelték egy következő számmal. A csúszós, hepe-hupás színpad ezek után már alig tűnt fel mindenkinek. A színpadról jól kivehető volt, hogy a közönség soraiban a nők és a férfiak külön oldalon foglaltak helyet. Szereplésünk után leültettek minket az első piros székes sorba, ahol a VIP vendégek ültek, cseresznyével és teával kínáltak. A következő fellépésre várva rengetegen megállítottak minket egy-egy közös kép erejéig (lányokat csak nők), igazi „sztárok-nak” érezhettük magunkat. Délutáni szereplésünket 15 órára ígérték, amiből aztán 16 óra lett, mivel meg kellett még várnunk azt is, hogy a színpad mögötti toalettben a szippantós autó elvégezze a dolgát. Esténk Izmit partján telt, ahonnan megcsodálhattuk az esti város fényeit, és aki vevő volt rá, megízlelhette a török vízipipát.

Június 5.

Második napunk is hasonlóan kezdődött, mint az első (reggeli, hajfonás, vasalás). Fekete rendszám buszunkat 11 órára ígérték, amiből aztán 11:30 lett. Fekete rendszám? Nos, igen, ennek a rendszám-nak hatalma van, hiszen a polgármesteri hivatal járművét hivatott jelezni. Izmit polgármesterének számunkra különös személyi kultusza és rangja van: testőrök kísérik, sofőrjei vannak, autók oldalán szerepel a fényképe, az emberek felállva tapsolnak neki és fényképezkednek vele, arcképét beszéde alatt aranszínű képkeretben a színpad elé teszik. A rendezvény helyszínére ismét repesztve, több piros lámpán áthaladva érkeztünk meg. Kinga és Peti lufifújó versenyen jeleskedtek (a nyeremény határidőnaplóban persze benne volt a polgármester arcképe), körtáncot jártunk a törökökkel, a polgármesterrel egyenként kezét fogtunk és fotózkodtunk. Fellépésünk ismét bravúrosra sikerült, de most nem a zenelejátszás miatt. Időközben a színpadra fekete szőnyeget tettek le, ami még csúszósabbá tette azt. Az első számunkat szerencsére mindenki kéz- és lábtörés nélkül túlélte. Műsorunk további részét a színpad előtt, a bár göröngyös, de biztonságos füves placcon folytattuk. Fellépésünk végeztével

visszaszánguldottunk a szállásunkra, gyors készülődés után ebédelni, majd mecsetlátogatásra indultunk. A kis mecsetben a helyi imám az iszlám vallásról és az épület történetéről mesélt nekünk. Utunk hegynek felfelé folytatódott. Egy erdei parkba érkeztünk, ahol a fiúk kézzel próbálták meg halakat kifogni egy akváriumból, szuveníreket vásárolgattunk, ketten légpuskával lufikra lövöldöztek, vízesést néztünk és újra megízlelhattuk a törökök nemzeti italát, a „csaj”-t, azaz a teát és a valaha látott „legfinomabb” nassolnivalót, a savanyú szilvát sóval... A kellemes környezet után a belvárosba indultunk. Egy gyors buszcsera a polgármesteri buszok telephelyén (Vivien szerint Mordorban) nem maradhatott el. Sofőrünk vezetési stílusával csak tovább fokozta jókedvünket. A városban egy rövid sétát tettünk, megízlelhattuk a baklavát és a dürümet. Hazavezető utunkon kb. este fél 11-kor hatalmas tömeget láttunk, akik a ramadán előtti utolsó imáról siettek haza a mecsetből. Szállodánkban billiárdversennyel zártuk a napot.

Június 6.

Elérkezett utolsó napunk, amely - mily meglepő! - buszos bakival indult. Nyolcfős buszt küldtek értünk, de a hibát természetesen orvosolták. Mindeközben mi türelmesen várakoztunk a szálloda halljában. Az isztambuli repülőtérre érve időztünk néhány órát, ahol megduplázódott azoknak a nikábos nőknek az egy négyzetméterre jutó száma, akik teljes egészében feketébe burkolózva, csak a szemüket mutatva jártak-keltek (Tibi szerint nindza nők). A vámentes részen mindannyian együtt figyeltük a kijelző táblát. Mikor lesz már beszállás? Indulásunk előtt 10 perccel végre megjelent a „beszállás” felirat. Indulhattunk a beszálló kapu felé, ahol a törökök felháborodottan mondták: „Hol voltunk?! Az egész repülőgép csak ránk várt...” Ülésünkre lehuppanva, biztonsági öveket becsatolva már indultunk is. Mint utólag kiderült, nem működött a kijelző tábla... Budapesten épségben és időben landoltunk. A reptéri buszon állva Kinga megkönnyebbülve felsóhajtott: „Én már annyira örülök, hogy Budapesten vagyunk és minden rendben

van.” Egy másodpercre rá megszólalt Bálint: „Linda, van egy rossz hírem, nagy baj van. A repülőn hagytam az útlevelem.” Oh-oh. Rendőrnek, sárga mellényes bácsinak, elhagyott poggyászos néninek szóltunk. Bálint a „senki földjén maradt”, mi a túloldalon, már Magyarországon. Vajon mi következett? Várakozás. Közben Kriszti, majdnem határsértést követett el, ugyanis túl közel ment Bálinthoz a másik oldalon, Vivi és a fiúk pedig adtak a rendőröknek egy-két ötletet, mit is érdemelne Bálint e csodálatos teljesítményéért. Természetesen ép bőrrel megúszta a bakit és az útlevele is előkerült. Utazásunk utolsó, 11. buszára felszálltunk és Leányvár felé vettük az irányt, de már nem örült tempóban.

Gáspár Kinga Facebook bejegyzésével zárnám soraimat, mely frappánsan összegzi négynapos, felejthetetlen, emlékezetes, vicces kalandunkat:

„Mi jár a fejedben? állítólag a törökök csak jót tettek Magyarországnak - polgármesterkultusz, fekete rendszám és testőrök - mecset - műsorterv: 1 óra nyenyerezene, szippantós kocsi, leányvári tánccsoport - ordító emberek/zene - visszaforduló repcsi majd hiányos utaslista - dürüm - a török idő fogalma: 10 perc múlva felléptek! egy óra múlva: mikor is? 10 perc múlva! - a Wizzair idő fogalma: 11.10-kor felszállás. ó, nem! 15.30-kor - negyven teve két szép szemért - savanyú szilv...a sóval - a fátjol mögött kedves lány tekintetek - baklava - 120-nál a kamion előzött - várakozás - összemixelt számok - Hakan - szelfi a sztárvendégekkel, azaz velünk - bajusz - török körtánc Supermannal - ne mutlu Türküm diyene - időben megérkezni Budapestre vs. fedélzeten hagyott útlevel - csajozni=teázni - lufifújó verseny - duda - buszcsera Mordorban - ezentúl szólítsatok Kinkhának - örült 4 nap volt -Törökország ♥”

Utunk képei megtekinthetők itt: <http://www.vtgleinwar.eu/kulturcsoportjaink/egyesulet/fenykepek/2016/>

Gáspár Linda

Péter-Páli Palóc Napok

Egyesületünk meghívást kapott Gyöngyöspatára, a Péter-Páli Palóc Napok nevű rendezvényre, ahol egy sváb menyasszonyt, illetve sváb lakodalmast kellett volna bemutatni. A felkérésen kissé meglepődünk, mondván: Hogyan illünk bele a programba német nemzetiségi csoportként? Kiderült, hogy a falunak kapcsolata van egy németországi településsel, ami képviselteti is magát a rendezvényen. A meghívást így elfogadtuk, és megkezdődhetett a készülődés, a hagyományőrző lakodalom alkalmával viselt ruhák és koszorúk próbája. Felnőtt táncsoportunkat 6 fiatal táncos pár képviselte, őket egészítette ki egy házaspár a dalkörből, valamint a táncsoportból, akik a menyasszony és a vőlegény szüleit „játszották”, és Gerli Józsefné Lízi néni, mint nagymama és öltöztető.

A menyasszony és a vőlegény szerepében Egri Sára és Gáspár Kristóf

A násznép

A program már délelőtt elkezdődött egy ünnepélyes megnyitóval, majd a helyi óvodások, iskolások és nyugdíjas klub mutatta be műsorát (Gyereklakodalmas, A libapásztorlány lakodalma, A ködmenke – népi komédia), és volt fegyverbemutató is.

14 órakor vette kezdetét a Patai Lakodalom, ahol a leányváriakon kívül helyi és környékbeli palóc csoportok mutatták be esküvői viseletüket, meséltek szokásaikról. Volt lánykikérés a tájház előtt, menyasszonyok öltöztetése a színpadon (matyó, galgamenti, galgavölgyi és sváb menyasszonyt láthattak a nézők), lakodalmi menet a templomig, templomi „esketés”, végül menyasszony-, illetve menyecsketánc is.

Palóc menyasszony

Izgalmas forgatag és jó hangulat kerekedett, ahol mindenki jól érezte magát.

A palócok alatt a Mátra, a Bükk-vidék központi részétől északra fekvő medence jellegű területek, illetve a Nógrádi-medence és az Ipoly-völgye magyar parasztsága értendő, a 19–20. században. A „Palócföld” (Felföld) lakóit leginkább a folklór közös sajátosságai, a 20. század első felében is fennmaradt nagycsaládszervezet és az azt tükröző településszerkezet, a római katolikus vallás, valamint a kétféle „a” hangot használó nyelvjárás köti össze.

RUNDBRIEF

DER LANDESELBSTVERWALTUNG DER UNGARNDEUTSCHEN
A MAGYARORSZÁGI NÉMETEK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA

HÍRLEVELE

Juni 2016

2016. június

Das erklärte Ziel der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen liegt im Erhalt und der Förderung der Sprache, des geistigen Kulturerbes, der geschichtlichen Traditionen und der Identität der Ungarndeutschen.

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata fő célja a magyarországi németek nyelvének, a szellemi örökségének, a történelmi tradícióinak, identitásának megőrzése és támogatása.

UNSERE WICHTIGSTEN NEWS
A LEGFONTOSABB HÍREINK

Steh dazu!

Strategie der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen bis 2020

Landesselbstverwaltung
der Ungarndeutschen

"Steh dazu!": LdU-Strategie bis 2020 liegt vor

Elkészült az MNOÖ 2020-ig érvényes stratégiája

weiter / tovább
([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?
w=LS0tDQo0Yzl3MzBjZi0
2ZDE5LTQzYTktZjFmOS0
zNmUyZjUyYzI0OWQNCm
h0dHA6Ly93d3cubGR1Lm
h1L3BhZ2UvMzkxZDQotLS
0](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo0Yzl3MzBjZi02ZDE5LTQzYTktZjFmOS0zNmUyZjUyYzI0OWQNCmh0dHA6Ly93d3cubGR1Lmh1L3BhZ2UvMzkxZDQotLS0))

„Sprach- und Traditionspflege ist wichtig, nicht die Platzierung!“

Bericht über das 12. Landesfinale des ungarndeutschen Rezitationswettbewerbs

"A nyelv és a hagyományok ápolása a fontos, nem a helyezés!"

Beszámoló a német nemzetiségi szavalóverseny 12. országos döntőjéről

weiter / tovább

(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?>

w=LS0tDQowOTY1MDgzY

i04ZmNjLTRjMjktMGViMy1

hYTZiYTg4ODNjZmENCm

h0dHA6Ly93d3cubGR1Lm

h1L3BhZ2UvMzkwDQotLS

0)

Mit interaktivem Spaziergang durch das Dorf erwartet Schomberg die Touristen

Unser erster ungarndeutscher Lehrpfad wurde im Branauer Dorf feierlich übergeben

Interaktív falutúrával várja a turistákat Somberek

A barayai településen avattuk fel első német nemzetiségi tanösvényünket

weiter / tovább
(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQozODNIMDQ1OS01OWE0LTQ5NjktNTc1MC00YzJIZDZmY2NIMzgNCmh0dHA6Ly93d3cubGR1Lmh1L3BhZ2UvMzkyDQotLS0>)

Egyedülálló tanösvények Pilisszentivánon és Sombereken

2016. május. 26.

Forrás: centrum.hu

Kép: PTI Communications Kft., Magyarország; Németek Országos Önkormányzata

f 38 t 0 g 0

Interaktív tanösvényeket épített a Pest megyei Pilisszentivánon és a Baranya megyei Sombereken a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata.

A két német nemzetiségi településen létrejött tanösvények voltaképpen tematikus, falun átvezető útvonalak, melyek állomástól állomásig a helyi értékeket, szokásokat, érdekességeket bemutatva kalauzsolnak. Az interaktív – tapintható, élményszerű -, 2 nyelvű (magyar, német) tájékoztató táblák a helyi németiség múltját és jelenét is bemutatják.

Zahlreiche Webseiten berichten über unsere neuen Lehrpfade - so unter anderem auch ein digitales Freizeiplanungsportal. Hoffentlich werden viele Gäste Schomberg und Saktiwan besuchen!

Számos internetes oldal népszerűsíti a most készülő, illetve elkészült tanösvényeinket, így többek között egy digitális szabadidő-tervező portál is. Reméljük, minél többen ellátogatnak majd Somberekre és Pilisszentivánra!

weiter / tovább

(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo2ZWZmY2U3YS01OTcyLTQ0YjUtZWFI MC1IODdmNDUzNWFhM TUNCmh0dHA6Ly93d3cu YmVqYXJoYXRvbWFneW Fyb3JzemFnLmh1LzlwMT YvMDUvMjYvZWd5ZWR1 bGFsbG8tdGFub3N2ZW5 5ZWstcGlsaXNzemVudGI2 YW5vbi1lcy1zb21iZXJla2V uLw0KLS0t>)

2017 bekämen die Nationalitäten noch viel mehr staatliche Unterstützung als in diesem Jahr, man bräuchte aber noch vielmehr, um die Verminderung der Nationalitäten zu stoppen und diesen Prozess umzukehren – meinte Emmerich Ritter in einem Radiointerview (06.22.44-06.26.35).

2017-ben várhatóan az ideinél is lényegesen több forrásból gazdálkodhatnak a hazai nemzetiségek, ám még ennél is sokkal többre lenne szükség ahhoz, hogy megállítsuk a nemzetiségek fogyását és megfordítsuk ezt a folyamatot – nyilatkozta a Kossuth Rádiónak Ritter Imre. (06.22.44 és 06.26.35)

weiter / tovább
([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?
w=LS0tDQo5N2Q5NzJjNS
1kN2YzLTQzODMtNDNIZ
S1kNjNjZjg3NTY1MzENC
mh0dHA6Ly9oYW5ndGFy
LnJhZGlvLmh1L2tvc3N1d
GgjISMyMDE2LTA1LTE5
DQotLS0](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo5N2Q5NzJjNS1kN2YzLTQzODMtNDNIZS1kNjNjZjg3NTY1MzENCmh0dHA6Ly9oYW5ndGFyLnJhZGlvLmh1L2tvc3N1dGgjISMyMDE2LTA1LTE5DQotLS0))

Zwischen dem 18-22. Mai fand der Jahreskongress der Föderalistischen Union Europäischer Nationalitäten (FUED) in Breslau statt.

Welche Themen diskutiert wurden, lesen Sie [hier](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LSotDQooOTEwNWYwNSo4OTNjLTQ3M2ItZTdkZSo1MmNhMzg4YmQ2N2UNCmhodHBzOi8vd3d3LmZ1ZW4ub3JnL2RlL25ld3MvbmV3cy1hcmNoaXYvDQotLS0) (<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LSotDQooOTEwNWYwNSo4OTNjLTQ3M2ItZTdkZSo1MmNhMzg4YmQ2N2UNCmhodHBzOi8vd3d3LmZ1ZW4ub3JnL2RlL25ld3MvbmV3cy1hcmNoaXYvDQotLS0>).

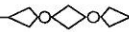
Die Delegiertenversammlung der FUED wählte unter anderem auch ein neues Präsidium: Loránt Vincze, Ungar aus Rumänien übernahm die Leitung der Europäischen Minderheitenorganisation. Für den Posten des Vizepräsidenten hat sich auch Koloman Brenner, Vollversammlungsmittglied der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen beworben, hat aber die Wahl zwar knapp, aber verfehlt. Christian Erdei führte ein Interview mit ihm.

Május 18-a és 22-között a lengyelországi Wroclaw-ban tartották az Európai Nemzetiségek Föderális Uniója (FUED) éves kongresszusát.

Hogy mely témák kerültek terítékre, azt [ide](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LSotDQooOTEwNWYwNSo4OTNjLTQ3M2ItZTdkZSo1MmNhMzg4YmQ2N2UNCmhodHBzOi8vd3d3LmZ1ZW4ub3JnL2RlL25ld3MvbmV3cy1hcmNoaXYvDQotLS0) (<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LSotDQooOTEwNWYwNSo4OTNjLTQ3M2ItZTdkZSo1MmNhMzg4YmQ2N2UNCmhodHBzOi8vd3d3LmZ1ZW4ub3JnL2RlL25ld3MvbmV3cy1hcmNoaXYvDQotLS0>) kattintva olvashatja.

A FUED küldöttgyűlése többek között új elnökséget is választott: a kisebbségi szervezet vezetését a romániai magyar Vincze Loránt vette át. Az alelnöki posztra az MNOÖ közgyűlési tagja, Brenner Koloman is pályázott, csak egy hajszálon múlt, hogy végül nem választották meg. Erdei Krisztián beszélgetett vele.

weiter / tovább
(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo5ODVhZGFINS03NjY3LTQwODktNTdhZS0zYjNhNDg2MDQ3YjINCmh0dHA6Ly9mdW5rZm9ydW0ubmV0L3ByaW50LnBocD9wYWdlPUFSVEIDTEUmcGFydGljbGVpZD0yOTgxZDQotLS0>)

ÜBER UNSERE AKTION "WANDERBÜNDEL" A VÁNDORBATYU-AKCIÓNKRÓL

Mit viel Liebe und tiefen Emotionen schrieben Schülerinnen des Fünfkirchner Valeria-Koch-Gymnasiums einen Artikel über den Malenkij-Robot-Projekttag und den Start des LdU-Wanderbündels am 22. April.

Itt olvashatja a pécsi Koch Valéria Gimnázium tanulóinak érzelmmel teli beszámolóját a vándorbatyu április 22-i indításáról és az aznapi projektnapról.

weiter / tovább
(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQowM2VhNGE0MC05NDAwLTRmNmEtNGRjNy01YWJmYmYwZDRhZjENCmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nL3Bvc3RzLzE3Mjg4NDU3MTczNzU4NzQNCi0tLQ>)

Unser LdU-Wanderbündel bereiste auch Wetschesch. Lesen Sie hier den Bericht, den LehrerInnen und SchülerInnen der Anton-Grassalkovich-Grundschule auch mit Fotos illustriert haben.

Vecsésen is járt a vándorbatyunk. Olvassa el Ön is a Grassalkovich Antal Általános Iskola tanárainak és diákjainak fotókkal illusztrált beszámolóját!

weiter / tovább
([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?
w=LS0tDQo4NzUxZWQwNS05ZjQ4LTQ2NGEtYzliOS05ODg1MjNjMzM0NzMNcmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nLw0KLS0t](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo4NzUxZWQwNS05ZjQ4LTQ2NGEtYzliOS05ODg1MjNjMzM0NzMNcmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nLw0KLS0t))

"Es war schwer, die Last des Bündels zu tragen": die dritte Station des LdU-Wanderbündels war Hartian

"Nehéz volt a súlyos batyut cipelni: az MNOÖ vándorbatyuja harmadjára Újhartyánban járt

weiter / tovább
([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?
w=LS0tDQpjZWYzZDE0MC1mM2QxLTQ3OGQtNzlkOC00ODgzMTVmMzdiNDUNCmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nL3Bvc3RzLzE3MjQwMTQyNzQ1MjU2ODUNCi0tLQ](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQpjZWYzZDE0MC1mM2QxLTQ3OGQtNzlkOC00ODgzMTVmMzdiNDUNCmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nL3Bvc3RzLzE3MjQwMTQyNzQ1MjU2ODUNCi0tLQ))

Das Wanderbündel in Tscholnok - auch von dort ein Bericht und Bilder, die einem unter die Haut gehen.

Csolnokon is járt az MNOÖ vándorbatyuja - onnan is kaptunk egy képekkel illusztrált megható beszámolót.

weiter / tovább

(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?>

w=LS0tDQo0MzRkODNhZ
C1iMTgxLTRkYjYtY2JkNS
1mODIIZmVIYWExMTcNC
mh0dHBzOi8vd3d3LmZhY
2Vib29rLmNvbS9MYW5kZ
XNzZWxic3R2ZXJ3YWx0d
W5nLw0KLS0t)

(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?>

w=LS0tDQo5MGFkOTlhNy1kMWWiLTQ1MGEtMjllMC1jZGQzZWQ2NzZjYjYN
Vándorbatyu (<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?>

w=LS0tDQo5MGFkOTlhNy1kMWWiLTQ1MGEtMjllMC1jZGQzZWQ2NzZjYjYN

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata áprilisban országos emlékezéssorozatot indított annak emlékére, hogy 70 éve közel negyedmillió magyar állampolgárnak kellett elhagynia hazáját csak azért, mert német volt az anyanyelve. E projekt keretén belül Baranya

megyében összeállítottak egy 50 kilós batyut olyan tárgyából, amelyeket az elűzött emberek 70 éve vittek magukkal az ismeretlenbe.

AKTIVITÄTEN IN UNSEREN INSTITUTIONEN
ESEMÉNYEK AZ INTÉZMÉNYEINKBEN

UNGARNDEUTSCHES KULTUR- UND INFORMATIONSZENTRUM
MAGYARORSZÁGI NÉMET KULTURÁLIS ÉS INFORMÁCIÓS KÖZPONT

([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo5MmQ2Njg3Ny0xNDVjLTQwMjgtMzNlNy04ZWVhZWU5M2I2OG)

Ein Jahrzehnt Abgedreht!

([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo5MmQ2Njg3Ny0xNDVjLTQwMjgtMzNlNy04ZWVhZWU)

Ungarndeutsches Kultur- und Informationszentrum

([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQpkZTk4NDA3Yy1jYzZlLTRlMjYtNmQ4NC1lODJiZDUzYmFhYjINCn)

Unser Bildschirm, 2016.05.31-i adás

([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQpkZTk4NDA3Yy1jYzZlLTRlMjYtNmQ4NC1lODJiZDUzYmFhYjINCn)

Médiaklikk

UNGARNDEUTSCHES BILDUNGSZENTRUM
MAGYARORSZÁGI NÉMETEK ÁLTALÁNOS MVELŐDÉSI KÖZPONTJA

60 Jahre deutsches Gymnasium in Baja: am Pfingstwochenende kam es zur großangelegten Jubiläumsfeierstunde und zum Alumnitreffen

60 éves a német gimnázium Baján: a pünkösd hétfőjén került sor a nagyszabású jubileumi ünnepségre és az öregdiák-találkozóra

weiter / tovább
(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQpkZmZhZmlxMi0wMzZiLTQzZDUtMDUwYS1mNDhmZWZmM2Y4Y2QNCmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nL3Bvc3RzLzE3MjUzOTE2NjEwNTQ2MTMNCi0tLQ>)

UNGARNDEUTSCHES PÄDAGOGISCHES INSTITUT
MAGYARORSZÁGI NÉMET PEDAGÓGIAI INTÉZET

Experten aus Deutschland: das Kind muss sich frei bewegen, 'mal innehalten und viel in Wunderwelten wandern können

Ungarndeutsche Kindergärtnerinnen lernten neue Erziehungstheorien kennen

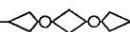
A gyerekek mozogjanak szabadon, időnként pihenjenek meg és sokat kiránduljanak csodavilágokba - vélik németországi szakértők

Új nevelési elméleteket ismerhettek meg magyarországi német óvónők

weiter / tovább

(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?>

w=LS0tDQowMWU1NThiN
S1IMTZiLTQ0NGQtY2EwZ
i05ZjVkJZDEzY2IzNzINCm
h0dHBzOi8vd3d3LmZhY2
Vib29rLmNvbS9MYW5kZX
NzZWxic3R2ZXJ3YWx0d
W5nL3Bvc3RzLzE3MjU0N
DY4OTQzODI0MjMNCi0tL
Q)

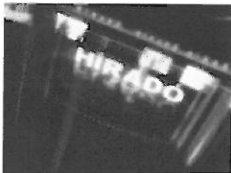

WEITERE NEWS
TOVÁBBI HÍREK

Buchpräsentation in Baja Das... - Német Kisebbségi
Önkormányzatok Bács-Kiskun megyei Szövetsége | Facebook
([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LSotDQozMDk1OTg4ZCo5NzJkLTQ3ODMtNzU3YS1mMzgwMDQ)

[w=LSotDQozMDk1OTg4ZCo5NzJkLTQ3ODMtNzU3YS1mMzgwMDQ](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LSotDQozMDk1OTg4ZCo5NzJkLTQ3ODMtNzU3YS1mMzgwMDQ)

Buchpräsentation in Baja Das zweibändige Buch von Prof. Gerhard Seewann "Die Geschichte der Ungarndeutschen" stellte am 19. Mai 2016 im Ungarndeutschen Bildungszentrum in Baja dr. János Mayer Historiker und Gymnasiallehrer vor, der Präsentation wohnte auch der Verfasser bei. Das breite Publikum begrüßte Josef Manz, Vorsitzender des Ausschusses für Kultur und Medien der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen.

([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo5ODM4OWZmYS0xYzExLTRiM2YtZjMwYi0yNDdmY2IxYzZmMrr)

[w=LS0tDQo5ODM4OWZmYS0xYzExLTRiM2YtZjMwYi0yNDdmY2IxYzZmMrr](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo5ODM4OWZmYS0xYzExLTRiM2YtZjMwYi0yNDdmY2IxYzZmMrr)
Híradó 2016.05.20.

([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LSotDQo5ODM4OWZmYS0xYzExLTRiM2YtZjMwYioyNDdmY2Ix)

[w=LSotDQo5ODM4OWZmYS0xYzExLTRiM2YtZjMwYioyNDdmY2Ix](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LSotDQo5ODM4OWZmYS0xYzExLTRiM2YtZjMwYioyNDdmY2Ix)
Uploaded by BajaiTV on 2016-05-20.

Bis zum 30. Juni 2016 erwartet die NZ-Redaktion Beiträge für das Jahrbuch der Ungarndeutschen, den Deutschen Kalender 2017

A Neue Zeitung szerkesztősége 2016. június 30-ig vár cikkeket a jövő évi Deutscher Kalenderbe

weiter / tovább
(<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo5ZDA4ZTQ1ZC0zZDhjLTRjNDAtMWY4Ni04NGJjMGQwMWE5NmMNCmh0dHA6Ly93d3cue mVudHJ1bS5odS9kZS8yMDE2LzA1L2JlaXRyYWdlLWZ1ci1kZW4tZGV1dHNjaGVuLWthbGVuZGVyLTIwMTctZXJ3YXJ0ZXQvDQotLS0>)

Die örtliche deutsche Selbstverwaltung und die Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen veranstalteten in Tarján am Pfingstsamstag den bereits traditionellen ungarndeutschen Handwerkertag. Sie können sich zwischen 4'30" und 8'22" das Live-Interview über die Veranstaltung im öffentlich-rechtlichen Fernsehen angucken.

A Tarjáni Német Nemzetiségi Önkormányzat a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatával közösen május 14-én (szombaton) rendezte meg Tarjánban a magyarországi németek immár hagyományos kézművesnapját. 4'30" és 8'22" között tekintheti meg a közszolgálati televízió élő kapcsolását a helyszínről.

weiter / tovább
([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?
w=LS0tDQpmZmViYzMw
MC02NTMxLTRIMGUtYm
M1OS0xMThkYTc4N2JmNm
mMNCmh0dHA6Ly93d3cu
bWVkaWFrbGlray5odS92a
WRlby9tYS1kZWx1dGFuL
TIwMTYtMDUtMTQtaS1hZ
GFzLTlvDQotLS0](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQpmZmViYzMwMC02NTMxLTRIMGUtYmM1OS0xMThkYTc4N2JmNmMNCmh0dHA6Ly93d3cuYmVkaWFrbGlray5odS92aWRlby9tYS1kZWx1dGFuLTIwMTYtMDUtMTQtaS1hZGFzLTlvDQotLS0))

Facebook LdU/MNOÖ
([http://shoutout.wix.com/so/2
LChtrWf/click?
w=LS0tDQo5MjNIZDNjMC1h
NGJiLTQyNDktNDIYYy01NTd
hMmFjMjgyZTANCmh0dHBz
Oi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmN
vbS9MYW5kZXNzZWxic3R2
ZXJ3YWx0dW5nP2ZyZWY9
dHMNCi0tLQ](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo5MjNIZDNjMC1hNGJiLTQyNDktNDIYYy01NTdhMmFjMjgyZTANCmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nP2ZyZWY9dHMNCi0tLQ))

YouTube LdU/MNOÖ
([http://shoutout.wix.com/so/2
LChtrWf/click?
w=LS0tDQo4ODAzNjc0Yi0w
OWE1LTQ1ZjUtMWQ3NS1j
MDdmNzhhYzE2ZGQNCmh
0dHBzOi8vd3d3LnlvdXR1Ym
UuY29tL2NoYW5uZWwvVU
M2bDBBM0tzNVFFY3k2Qm
MxeXNjaXFRDQotLS0](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQo4ODAzNjc0Yi0wOWE1LTQ1ZjUtMWQ3NS1jMDdmNzhhYzE2ZGQNCmh0dHBzOi8vd3d3LnlvdXR1YmUuY29tL2NoYW5uZWwvVUM2bDBBM0tzNVFFY3k2QmMxeXNjaXFRDQotLS0))

*Sie erhalten diesen Rundbrief, weil Sie sich mit Ihrer E-Mail-Adresse für den online Newsletter der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen registriert haben. Wir gehen mit Ihren Daten sorgfältig und diskret um, leiten diese an niemanden weiter. Falls Sie diesen Rundbrief demnächst nicht mehr erhalten möchten, bitten wir Sie, uns dies auf presse@ldu.hu ([http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?
w=LS0tDQpkNDVhYmIoNi0kNjgwLTQ1ZTgtMzYyOS05NTlmZDMzODNiMzkNCm1haWxobzpwcmVzc2UmIzYoO2xkdS5odQoKLS0t](http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LS0tDQpkNDVhYmIoNi0kNjgwLTQ1ZTgtMzYyOS05NTlmZDMzODNiMzkNCm1haWxobzpwcmVzc2UmIzYoO2xkdS5odQoKLS0t)) mitzuteilen.*

Ön azért kapja ezt a hírlevelet, mert e-mail-címével feliratkozott a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata hírlevél-szolgáltatására. Adatait biztonságosan és diszkréten kezeljük. Amennyiben a jövőben nem szeretne tőlünk hírlevelet kapni, kérjük, jelezze ezt nekünk a presse@ldu.hu (<http://shoutout.wix.com/so/2LChtrWf/click?w=LSotDQpkNDVkYmIoNikNjgwLTQ1ZTgtMzYyOSO5NTlmZDMzODNiMzkNCm1haWxobzpwcmVzc2UmIzYoO2xkdS5odQoKLSot>) e-mail-címen.

H-1026 Budapest Júlia u. 9.
([//maps.google.com/?q=H-1026](https://maps.google.com/?q=H-1026)
+36 1 212 91 51 (tel:+36 1 212 91 51)

www.ldu.hu
w=LSotDQo0Yjc0MjM5NC1jZTc0LTQ3OWYtMjY5ZS

RUNDBRIEF

DER LANDESELBSTVERWALTUNG DER UNGARNDEUTSCHEN
A MAGYARORSZÁGI NÉMETEK ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZATA

HÍRLEVELE

Juli 2016

2016. július

Das erklärte Ziel der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen liegt im Erhalt und der Förderung der Sprache, des geistigen Kulturerbes, der geschichtlichen Traditionen und der Identität der Ungarndeutschen.

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata fő célja a magyarországi németek nyelvének, a szellemi örökségének, a történelmi tradícióinak, identitásának megőrzése és támogatása.

UNSERE WICHTIGSTEN NEWS A LEGFONTOSABB HÍREINK

Sommerpause? Nicht bei uns!

Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen macht auch im Hochsommer Schritte zur Erfüllung ihrer Strategie

Nyáron sincs megállás

Újabb lépések a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata stratégiájának megvalósulásához

Von nachhaltigem Denken und verantwortungsvollem Handeln zeugen all die Beschlüsse, die die Vollversammlung der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen (LdU) neulich fasste. Im Mittelpunkt der letzten Sitzung des höchsten Gremiums der Ungarndeutschen am 2. Juli in Budapest standen vor allem Finanzen, laufende und geplante Investitionen, sowie Bildungs- und Kulturangelegenheiten.

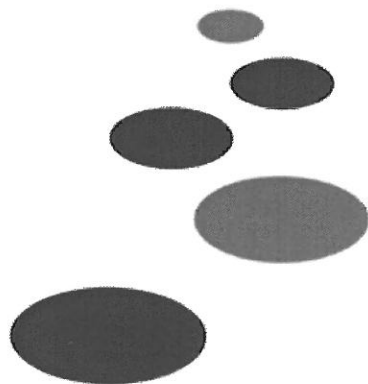
Gondolkodni hosszú távon, dönteni felelősségteljesen érdemes – vallja a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata (MNOÖ). A szervezet közgyűlésének július 2-án, Budapesten tartott ülésén mindenképp pénzügyekről, folyamatban lévő és tervezett beruházásokról, valamint oktatási és kulturális témákról ejtettek szót.

Foto/fotó: Johann Schuth (Neue Zeitung)

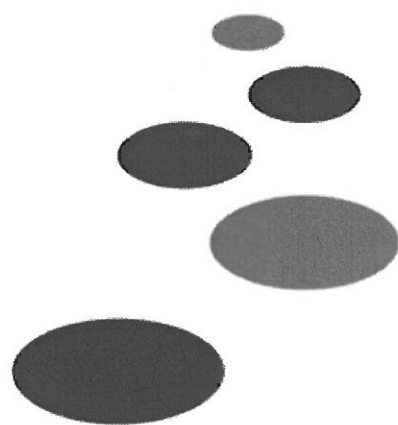
weiter / tovább
(<http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQpkMzU2ZjBINy03YjUwLTQ1NGEtMGE3ZC05OTJiZDQxZDI2Y2UNCmh0dHA6Ly93d3cubGR1Lmh1L3BhZ2UvMzk1DQotLS0>)

***Ungarndeutsche Lehrpfade entstanden
Schomberg in der Branau und Sanktiwan bei Ofen sind um je einen thematischen Wanderweg
reicher geworden***

*Német nemzetiségi tanösvények létesültek
Tematikus útvonalakkal gazdagodhatott a Baranya megyei Somberek és a Pest megyei
Pilisszentiván*

UNGARNDEUTSCHER LEHRPFAD

NÉMET NEMZETISÉGI TANÖSVÉNY

Die tolle Zeit des gemeinsamen Schaffens ging zu Ende: in Schomberg und in Sanktiwan sind die ungarndeutschen Lehrpfade feierlich übergeben worden und nun bereit, die Interessenten zu empfangen.

Usere diesbezüglichen Berichte finden Sie hier:

Zárult a közös alkotás izgalmas időszaka: ünnepélyesen átadtuk a somberekéi és a pilisszentiváni német nemzetiségi tanösvényeket, így azok immár készek arra, hogy fogadják az érdeklődőket.

Tekintse meg alább a témával kapcsolatos beszámolókat!

Mit interaktivem Spaziergang durch das Dorf erwartet Schomberg die Touristen

Interaktív falutúrával várja a turistákat Somberek

weiter / tovább
(<http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQozNGZIOTY2Ny1jYTk2LTQ0MzgtYjQxMS0zZjRmMjY1YjhmOTENCmh0dHA6Ly93d3cubGR1Lmh1L3BhZ2UvMzkyDQotLS0>)

Fotos / fotók
([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQo3MjRhN2I3Yi04NzhILTQ5MzQtNGJhMi01OWVmOGY2NTNjYmUNCmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nL3Bob3Rvcy8_dGFiPWFsYnVtJmFsYnVtX2IkPTE3MzAwODYwNTM5MTg1MDcNCi0tLQ](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo3MjRhN2I3Yi04NzhILTQ5MzQtNGJhMi01OWVmOGY2NTNjYmUNCmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nL3Bob3Rvcy8_dGFiPWFsYnVtJmFsYnVtX2IkPTE3MzAwODYwNTM5MTg1MDcNCi0tLQ))

***"Alle ungarndeutschen Ortschaften haben etwas Besonderes, an dem wir oft vorbeigehen"
Thematischer Wanderweg stellt nun die deutsche Nationalität in Sanktiwan vor***

***„Minden német nemzetiségi településnek megvan a maga különlegessége, amely mellett
azonban gyakran elmegyünk” - Tanösvényen ismerkedhetünk a Pilisszentivánon élő
németekkel***

weiter / tovább
([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQo3MDk0OWFkYS05MzdILTRkMmQtODFjMC1lN2YwMWMYyTQ0NzANCmh0dHA6Ly93d3cubGR1Lmh1L3BhZ2UvMzkzDQotLS0](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo3MDk0OWFkYS05MzdILTRkMmQtODFjMC1lN2YwMWMYyTQ0NzANCmh0dHA6Ly93d3cubGR1Lmh1L3BhZ2UvMzkzDQotLS0))

Fotos / fotók
 (http://shoutout.wix.com/so/5
 LLst42V/click?
 w=LS0tDQowM2FmODliZi1iZ
 jU0LTQ0OTctOGRkYi0xMDJj
 ZjcwMGMwZTYNCmh0dHBz
 Oi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmN
 vbS9MYW5kZXNzZWxic3R2
 ZXJ3YWx0dW5nL3Bob3Rvc
 y8_dGFiPWFsYnVtJmFsYnV
 tX2lkPTE3Mzc1NTI2MTMxN
 zE4NTENCi0tLQ)

Damit Sie Lust bekommen und sich schon bald auf den Weg nach Sanktiwan oder Schomberg machen, verraten wir hiermit einiges über die beiden thematischen Wanderwege:

Hogy Ön hamarosan felkerekedjen és ellátogasson Somberekre és Pilisszentivánra, néhány érdekességet már ehelyütt is elárulunk a tematikus utakról:

Im 39 Meter hohen Turm der zur Seligsten Jungfrau Maria geweihten Kirche (12. September 1782) befanden sich schon immer verschieden große Glocken.

Zeit
Ewiger Wert
unversteinert

(Josef Michaelis, Wortfetzen; 1983-85)

1810

29. Mai 1810

der Jungfrau Maria
geweiht

der heiligen Anna
geweiht

dem heiligen Josef
geweiht

1922

30. Dezember 1922

Ton "A"

Ton "CIS"

Ton "E"

1970

16. September 1970

Brand im Kirchturm:
eine Glocke stürzte ab, bekam einen Sprung und musste neu gegossen werden.

1971-72

1971-1972

der Jungfrau Maria
geweiht
Ton "A"

dem heiligen Stefan
geweiht
Ton "CIS"

Gefördert vom Bundesministerium des Innern
durch die Landesstellenverwaltung der Ungarndeutschen
www.lehrpfad.hu

Spezielle Verwaltung Schomberg
Mittel-Donau-Naturschutzgebiet

UNGARNDEUTSCHER
LEHRPFAD

Damit Sie Lust bekommen und sich schon bald auf den Weg nach Sanktiwan oder Schomberg machen, verraten wir hiermit einiges über die beiden thematischen Wanderwege:

Begeht man den ungarndeutschen Lehrpfad in Schomberg, so wird man durch modern gestaltete interaktive Lehrpfadschilder mit der besonderen Nationalitätenzusammensetzung des Dorfes, der Geschichte und der Gegenwart der örtlichen Ungarndeutschen vertraut gemacht, aber man begegnet auch ganz spannenden Informationen darüber, was die Glocken im Kirchturm mit der Kommunikation zu tun haben, wie die einstige Baronin den einfachen Leuten von Schomberg unter die Arme griff, und wer der landesweit bekannte Autor ist, der in einer ungarndeutschen Familie dieses Branauer Dorfes geboren wurde.

Durch den ungarndeutschen Lehrpfad in Sanktiwan führt symbolhaft eine siebenköpfige Familie, deren Mitglieder je eine Tugend verkörpern: so zum Beispiel Anna, das Mädchen, die Keuschheit, Theresia, die Oma, die Geduld, Nikolaus, der kleine Junge die Mäßigung.

Kommen Sie den Lehrpfad besuchen, lernen Sie alle sieben Familienmitglieder von den Lehrpfadschildern kennen, und erfahren Sie viel Interessantes über Vergangenheit und Gegenwart, Werte und Lebensweise der Sanktiwaner Deutschen!

Hogy Ön hamarosan felkerekedjen és ellátogasson Somberekre és Pilisszentivánra, néhány érdekességet már ehelyütt is elárulunk a tematikus utakról:

A somberekai német nemzetiségi tanösvényen végigmenve modern, interaktív táblák és egyéb elemek segítségével ismerhetjük meg a falu különleges nemzetiségi összetételét, az ottani németség történetét és jelenét, emellett pedig olyan izgalmas információkkal is gazdagodhatunk, amelyekből megtudhatjuk, mi köze a templom harangjainak a kommunikációhoz, hogyan segítette a falu egykori bárónője települése egyszerű lakosságát, valamint, hogy vajon ki az az országosan is elismert író, aki somberekai német nemzetiségi család sarjaként e településen töltötte gyermekéveit.

A pilisszentiváni német nemzetiségi tanösvényt végigjárókat jelképesen egy hétfős család vezeti, amelynek egy-egy tagja egy-egy erényt testesít meg: a fiatal lány, Anna, például a tisztaságot, Theresia, a nagymama, a türelmet, a kisfiú, Nikolaus a mértékletességet.

Jöjjön el Ön is, ismerkedjen a tanösvényen elhelyezett táblákkal és azokon keresztül a képzeletbeli család mind a hét tagjával! Garantáltan sok érdekességet tudhat meg a pilisszentiváni németek múltjáról és jelenéről, az életvitelükről és az általuk fontosnak tartott értékekről.

Zum Begehen des Schomberger Wanderweges macht auch ein kurzes Video Lust. (Über den Lehrpfad in Sanktiwan entsteht ein Trailer demnächst.)

A somberekai tanösvény bejárásához egy kisfilm is igyekszik kedvet csinálni. (A pilisszentiváni tematikus útvonalról a későbbiekben készül filmes ajánló.)

Video / kisfilm
([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQo3Nzg1YzBiYS1jN
GI0LTQwMDAtNzVmNS0xZ
DIIMmUzMWQ0OGINCmh0d
HBzOi8vd3d3LnlvdXR1YmU
uY29tL3dhdGNoP3Y9dXlhc3
U3YmVHd28NCi0tLQ](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo3Nzg1YzBiYS1jNGI0LTQwMDAtNzVmNS0xZDIIMmUzMWQ0OGINCmh0dHBzOi8vd3d3LnlvdXR1YmUuY29tL3dhdGNoP3Y9dXlhc3U3YmVHd28NCi0tLQ))

Auch das ungarische öffentlich-rechtliche Fernsehen berichtete über die feierlichen Übergaben der beiden Lehrpfade:

A magyar közszolgálat televízió is beszámolt a két tanösvény ünnepélyes átadásáról:

([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQowYmZkYTNiNi1jYTAxLTQ5NTAtYjNkYS1mZWlwNTA5ZTcwZTIN](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQowYmZkYTNiNi1jYTAxLTQ5NTAtYjNkYS1mZWlwNTA5ZTcwZTIN))

Übergabe des Schomberger ungarndeutschen Lehrpfades (ein Bericht von „Unser Bildschirm“)

([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQowYmZkYTNiNi1jYTAxLTQ5NTAtYjNkYS1mZWlwNTA5ZTcwZTIN](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQowYmZkYTNiNi1jYTAxLTQ5NTAtYjNkYS1mZWlwNTA5ZTcwZTIN))

w=LS0tDQowYmZkYTNiNi1jYTAxLTQ5NTAtYjNkYS1mZWlwNTA5ZTcwZTIN

A somberekí német nemzetiségi tanösvény átadása (az Unser Bildschirm beszámolója) Das Traditionelle in einem modernen Gewand erscheinen zu lassen, damit es auch für den Menschen von heute attraktiv und aufschlussreich ist - diese Mission verkörpert sich in zahlreichen Initiativen der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen (LdU), so auch im Projekt „ungarndeutsche Lehrpfade“.

([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo4MDQ5OTU4NC0yZWUyLTRhMmYtY2E1Ni0xOTc2ZjYzZTIwNDQ)

[w=LS0tDQo4MDQ5OTU4NC0yZWUyLTRhMmYtY2E1Ni0xOTc2ZjYzZTIwNDQ](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo4MDQ5OTU4NC0yZWUyLTRhMmYtY2E1Ni0xOTc2ZjYzZTIwNDQ)
Feierliche Übergabe des ungarndeutschen Lehrpfades in
Sanktiwan (Tagesschau, MTVA, 12. Juni 2016)

([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo4MDQ5OTU4NC0yZWUyLTRhMmYtY2E1Ni0xOTc2ZjYzZTIwNDQ)

[w=LS0tDQo4MDQ5OTU4NC0yZWUyLTRhMmYtY2E1Ni0xOTc2ZjYzZTIwNDQ](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo4MDQ5OTU4NC0yZWUyLTRhMmYtY2E1Ni0xOTc2ZjYzZTIwNDQ)
Német nemzetiségi tanösvényavató Pilisszentivánon (MTVA Híradó 2016. jún. 12.) Auch die Tagesschau des ungarischen öffentlich-rechtlichen Fernsehens berichtete darüber, dass die Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen und die Selbstverwaltung der Deutschen Nationalität Sanktiwan am 12. Juni 2016 zur feierlichen Übergabe des ersten ungarndeutschen Lehrpfades der Region Nord einluden.

"Steh dazu!": LdU-Strategie bis 2020 liegt vor

Elkészült az MNOÖ 2020-ig érvényes stratégiája

Steh dazu!

Strategie der Landesselbstverwaltung
der Ungarndeutschen bis 2020

Landesselbstverwaltung
der Ungarndeutschen

weiter / tovább
([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQo0Yzl3MzBjZi0
2ZDE5LTQzYTktZjFmOS0
zNmUyZjUyYzI0OWQNCm
h0dHA6Ly93d3cubGR1Lm
h1L3BhZ2UvMzkxDQotLS
0\)](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo0Yzl3MzBjZi02ZDE5LTQzYTktZjFmOS0zNmUyZjUyYzI0OWQNCmh0dHA6Ly93d3cubGR1Lmh1L3BhZ2UvMzkxDQotLS0))

BMI-Kleinbus an die Branauer Kleinstadt Petschwar

BMI-kisbuszt vehetett át a baranyai kisváros, Pécsvárad

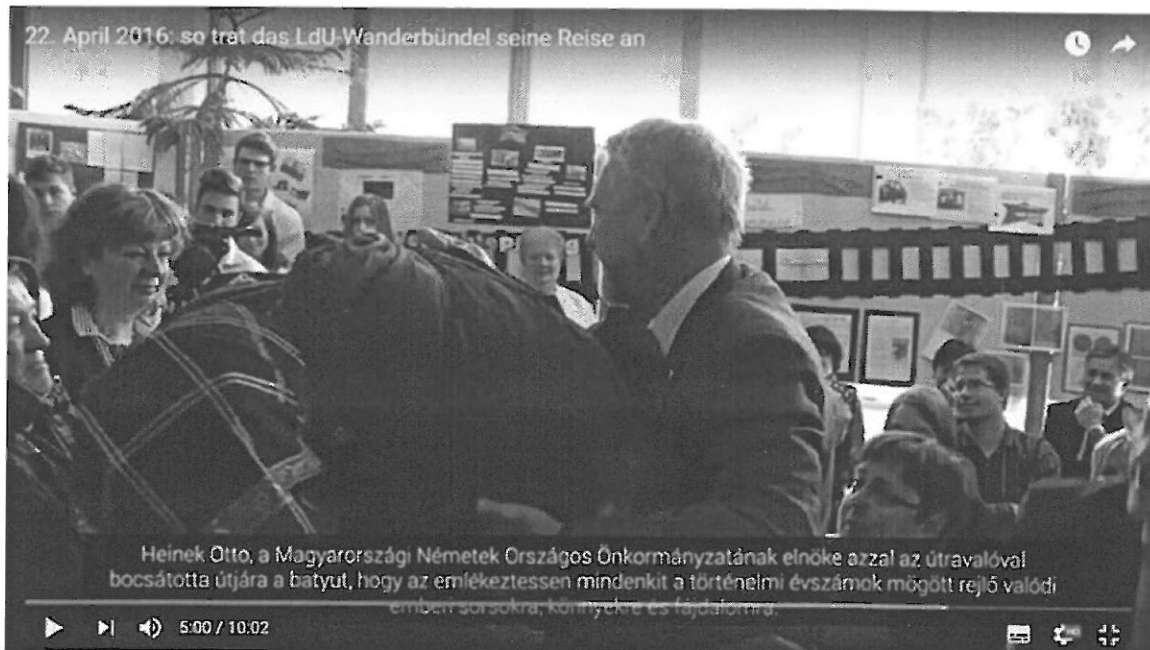
weiter / tovább
(<http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQoxM2Y4NmI1YS04NTEyLTRjMmYtYTc3Yi1mNGFhMmlzNmE3NDQNCmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nL3Bvc3RzLzE3NDQ2MTY4ODU3OTg3NTcNCi0tLQ>)

ÜBER UNSERE AKTION "WANDERBÜNDEL" A VÁNDORBATYU-AKCIÓNKRÓL

Video: Gedenkveranstaltung in Fünfkirchen zur realen Darstellung ungarndeutscher Geschichte

So trat das LdU-Wanderbündel am 22. April 2016 seine Reise an

*Video: pécsi megemlékezés a német nemzetiség történetének valós ábrázolására
Így indult útnak 2016. április 22-én az MNOÖ vándorbatyuja*

weiter zum Film / tovább a
filmhez
(<http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo2NWUwM2YwOC1jZjhLTRhNWltOGY0Ni1iMjRhMTc4Zjc2ZGEncm h0dHBzOi8vd3d3LnlvdXR1YmUuY29tL3dhdGNoP3Y9bWdPemFzTU pDWFUN Ci0tLQ>)

Viertägiges Wanderbündel-Projekt am Ödenburger Lyzeum mit großem Erfolg durchgeführt – ein faszinierender Bericht des Evangelischen Daniel-Berzsenyi-Gymnasiums (Lyzeum) in Ödenburg.

Nagy sikerrel zárult a soproni líceumban a négynapos vándorbatyu-projekt - olvass el a Berzsenyi Dániel Gimnázium lenyűgöző beszámolóját!

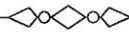

weiter / tovább
(<http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQpINmQxNWMwZC00YzYwLTRjYjMtN2ZjYS1IMjIjMDAxOGQ3NjINCm h0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nL3Bvc3RzLzE3Mzc3Nm1NTY0ODMwOTANCi0tLQ>)

Video: so entstand das Wanderbündel
Videó: így készült a vándorbatyu

weiter zum Film / tovább a
filmre
(<http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQowOGEwOWIzNC1iOGU3LTQ1OGYtZDc0Yy0wNWNkMDNiZTQ1ZDkNCmh0dHBzOi8vd3d3LnlvdXR1YmUuY29tL3dhdGNoP3Y9S0xJSTNfdjdTT1ENCi0tLQ>)

WEITERE NEWS TOVÁBBI HÍREK

Stellenausschreibung: "Városlódi Villa" GmbH sucht neue Geschäftsführerin / neuen Geschäftsführer zur Leitung des Jugendlagers "Iglauer Park" (Teilhaberin: LdU)

Állásajánlat: a „Városlódi Villa” Nonprofit Kft. új ügyvezetőt keres, a feladat az Iglauer Park ifjúsági tábor (résztulajdonos: MNOÖ) vezetése, üzemeltetése

weiter / tovább
([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQowODJjM2FkO
S01YjhILTQ4YTYtNmUzO
S0yMmUxZWZmZGM2YW
YnYmMh0dHA6Ly93d3cub
GR1Lmh1L3BhZ2UvMzk0
DQotLS0](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQowODJjM2FkOS01YjhILTQ4YTYtNmUzOS0yMmUxZWZmZGM2YWYnYmMh0dHA6Ly93d3cubGR1Lmh1L3BhZ2UvMzk0DQotLS0))

Facebook LdU/MNOÖ
([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQo5MjNIZDNjMC1h
NGJiLTQyNDktNDIiYy01NTd
hMmFjMjgyZTANCmh0dHBz
Oi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmN
vbS9MYW5kZXNzZWxic3R2
ZXJ3YWx0dW5nP2ZyZWY9
dHMNCi0tLQ](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo5MjNIZDNjMC1hNGJiLTQyNDktNDIiYy01NTdhMmFjMjgyZTANCmh0dHBzOi8vd3d3LmZhY2Vib29rLmNvbS9MYW5kZXNzZWxic3R2ZXJ3YWx0dW5nP2ZyZWY9dHMNCi0tLQ))

YouTube LdU/MNOÖ
([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQo4ODAzNjc0Yi0w
OWE1LTQ1ZjUtMWQ3NS1j
MDdmNzhhYzE2ZGQNCmh
0dHBzOi8vd3d3LnlvdXR1Ym
UuY29tL2NoYW5uZWwvVU
M2bDBBM0tzNVFFY3k2Qm
MxeXNjaXFRDQotLS0](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQo4ODAzNjc0Yi0wOWE1LTQ1ZjUtMWQ3NS1jMDdmNzhhYzE2ZGQNCmh0dHBzOi8vd3d3LnlvdXR1YmUuY29tL2NoYW5uZWwvVUM2bDBBM0tzNVFFY3k2QmMxeXNjaXFRDQotLS0))

*Sie erhalten diesen Rundbrief, weil Sie sich mit Ihrer E-Mail-Adresse für den online Newsletter der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen registriert haben. Wir gehen mit Ihren Daten sorgfältig und diskret um, leiten diese an niemanden weiter. Falls Sie diesen Rundbrief demnächst nicht mehr erhalten möchten, bitten wir Sie, uns dies auf presse@ldu.hu ([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQpkNDVkyMl0NiukNjgwLTQ1ZTgtMzYyOS05NTlmZDMzODNiMzkNCm1haWxobzpwcmVzc2UmIzYoO2xkdS5odQoKLS0t](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQpkNDVkyMl0NiukNjgwLTQ1ZTgtMzYyOS05NTlmZDMzODNiMzkNCm1haWxobzpwcmVzc2UmIzYoO2xkdS5odQoKLS0t)) mitzuteilen.*

*Ön azért kapja ezt a hírlevelet, mert e-mail-címével feliratkozott a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata hírlevél-szolgáltatására. Adatait biztonságosan és diszkréten kezeljük. Amennyiben a jövőben nem szeretne tőlünk hírlevelet kapni, kérjük, jelezze ezt nekünk a presse@ldu.hu ([http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?
w=LS0tDQpkNDVkyMl0NiukNjgwLTQ1ZTgtMzYyOS05NTlmZDMzODNiMzkNCm1haWxobzpwcmVzc2UmIzYoO2xkdS5odQoKLS0t](http://shoutout.wix.com/so/5LLst42V/click?w=LS0tDQpkNDVkyMl0NiukNjgwLTQ1ZTgtMzYyOS05NTlmZDMzODNiMzkNCm1haWxobzpwcmVzc2UmIzYoO2xkdS5odQoKLS0t)) e-mail-címen.*

H-1026 Budapest, Júlia u. 9.
(//maps.google.com/?q=H-1026
+36 1 212 91 51 (tel:+36 1 212 91 51)

www.ldu.hu

w=LS0tDQpmNzViMjkxOC1kNTFmLTQxZTAAtOTgwZ

SAJTÓKÖZLEMÉNY

2016. május 30.

Interaktív falutúrával várja a turistákat Somberek

Felavatták hazánk első német nemzetiségi tanösvényét

Csomagoljuk hagyományainkat modern köntösbe annak érdekében, hogy a ma embere számára is érdekesek és tanulságosak legyenek – e misszió ölt testet a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának számos kezdeményezésében, így a legújabban is: az elmúlt szombaton avatták hazánk első német nemzetiségi tanösvényét. Azon végighaladva modern, interaktív táblák és egyéb elemek segítségével ismerhetjük meg a falu különleges nemzetiségi összetételét, a helyi németiség történetét és jelenét, emellett pedig olyan izgalmas információkkal is gazdagodhatunk, amelyekből megtudhatjuk, mi köze a templom harangjainak a kommunikációhoz, hogyan segítette a falu egykori bárónője települése egyszerű lakosságát, valamint hogy vajon ki az az országosan is elismert író, aki somberekai német nemzetiségi család sarjaként e településen töltötte a gyermekéveit.

Több mint egy év telt azzal, hogy a somberekiek izgalmas történeteket és tartalmakat gyűjtöttek ahhoz, hogy elegendő háttéranyaguk legyen a tanösvény megalkotásához. Múltak a hónapok, és a végső terv végül interaktív tanösvény-táblák és játékok formájában öltött testet. Május 28-án a falubeliek és a meghívott vendégek közösen avatták fel hazánk első német nemzetiségi tanösvényét.

- Egy esztendeje elképzelésünk sem volt még arról, vajon hogy fog kinézni és működni a tanösvényünk, vajon miként tudjuk majd állomásokon keresztül bemutatni szülőfalunk német lakosságának történelmét és jelenét. Nagy megtiszteltetés számunkra az, hogy a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata épp bennünket hívott meg ebbe a projektjébe, örültünk, hogy németországi tanulmányúton vehettük részt, és hogy helyi és külsős közreműködők segítségével maradandót és értékeset alkothattunk – fogalmazott köszöntőbeszédében Berek Zoltánné, a Somberekai Német Önkormányzat elnöke.

- Nem véletlen, hogy épp ezen a településen létesülhetett Magyarország első német nemzetiségi tanösvénye, hiszen innen újra és újra jó impulzusok és ötletek indulnak ki azzal kapcsolatban, hogy hogyan érdemes a hagyományainkat életben tartani és továbbörökíteni – mondta Heinek Ottó. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke más német nemzetiségi településeket is arra ösztönzött, hogy merjenek belevágni hasonló vállalkozásokba, ugyanis valamennyi falunak megvan a maga különlegessége, amelyet mindenképp érdemes másokkal is megismertetnie. Az elnök azt reméli, hogy a tanösvényt – hasonlóképp a jövőben létesülőkhöz – nemcsak iskolai csoportok, hanem az érdeklődők szélesebb köre is szívesen felkeresi majd.

Megtiszteltetés és egyúttal büszkeség is Somberek számára, hogy az első német nemzetiségi tanösvénynek ez a település adhat otthont – emelte ki Csoboth Tamás, a falu polgármestere. – *Nagy hangsúlyt fektetünk a településünkön élő nemzetiségek hagyományainak ápolására. Azért tartjuk ezt a kezdeményezést különösen értékesnek, mert a helyi német és a települési önkormányzat, az iskola, a kultúrház és a civil szervezetek szoros együttműködésében készülhetett el. Ez a tematikus út mind szellemileg, mind anyagilag gazdagította településünket, és lehetőséget teremt arra, hogy Sombereket izgalmas módszerrel ismertethessük meg az érdeklődőkkel.*

A projekt egyik legfontosabb célkitűzése a helyi intézmények és egyesületek kooperációja volt – magyarázta el az MNOÖ oktatási ügyekért felelős tanácsnoka: - *Az országos német önkormányzat a 2010-ben lefektetett oktatási stratégiájában célként tűzte ki aktív iskolák és települések megteremtését. Ennek egyik konkrét megvalósulása ez a tanösvény, amely hét állomásból áll és azokat a különlegességeket mutatja be, amelyek csakis Sombereket jellemzik, egyéb német nemzetiségi településeken nem találhatók meg.* Englenderné Hock Ibolya utalt arra is, hogy a tanösvény megtervezésekor érdemes volt figyelembe venni külső szakértők ötleteit, ők ugyanis olyan kincseket fedeztek fel és építettek be a tartalomba, amelyek a helyiek számára természetesnek tűntek.

- *Még somberekiként is sok újat tudtam meg a szülőfalumról* – ezt mondta egy helyi lakos, miután a vendégekkel közösen végigjárta az interaktív tanösvényt, végigolvasta a táblákat, belelapozott az utcán elhelyezett kultéri könyvbe, megkongatta a kis harangokat és elgondolkodott a kísérfüzetben szereplő feladatokon.

A sombereki német nemzetiségi tanösvényt bárki bejárhatja. Az ahhoz szükséges vezetőfüzet hamarosan az interneten is elérhető lesz (www.lehrpfad.hu), addig pedig a helyi német önkormányzatnál szerezhető be.

SAJTÓKÖZLEMÉNY

2016. július 27.

A nemzetiségi önkormányzatok delegáltjainak is helyet kell kapniuk az iskolai intézményi tanácsokban

Német kezdeményezésre változhat a köznevelési törvény

Módosítani kell a köznevelési törvényt, és a nemzetiségi önkormányzatok számára egyértelműen lehetővé kell tenni, hogy tagot delegálhassanak az iskolák intézményi tanácsába. A jelenleg érvényes jogi szabályozás ugyanis hiányos, illetve ellentmondásos, miközben a nemzetiségi önkormányzatoknak azért lenne fontos részt venniük az említett testületek munkájában, hogy jobban rálássanak az oktatási intézményekben közvetített nemzetiségi tartalmakra. Minderre a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke hívta fel a figyelmet. Dr. Józán-Jilling Mihály panasszal fordult Szalayné Sándor Erzsébethez, a nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztos-helyetteshez, aki az alapvető jogok biztosával közösen vizsgálatot kezdeményezett az ügyben. A napokban tették közzé a jelentést, amely leszögezi: a szabályozás valóban módosításra szorul.

A jobbiztonság követelményével és a nemzetiségi jogok érvényesülésével összefüggő visszásság gyanúja merült fel a szekszárdi német önkormányzat beadványa alapján, amely arról számol be, hogy a KLIK fenntartásában lévő szekszárdi német nemzetiségi Dienes Valéria Általános Iskola intézményi tanácsa többek között a német önkormányzatot is felkérte egy tag delegálására. A hatályos jogi szabályozás áttekintése után azonban kiderült, hogy bár nemzetiségi önkormányzat kezdeményezheti az iskolai intézményi tanács létrehozását, abba maga nem jelölhet tagot; legfeljebb akkor kaphat helyet a testületben, ha oda meghívják. Ez azért aggályos – véli Dr. Józán-Jilling Mihály –, mert az intézményi tanács mint érdekképviselői szerv véleményt nyilváníthat az iskolában folyó szakmai programról, így a nemzetiségi oktatás kérdéseiről is. Az oktatás pedig a nemzetiségi jogok meghatározó fontosságú területe, és a nevelési-oktatási intézmények működésével kapcsolatos kérdésekben – ezt a jelentés is kiemeli – az érintett nemzetiséghez tartozók véleménye mérvadó.

– Minden bizonnyal másutt is felmerült már az említett gond – mondja a szekszárdi német önkormányzat elnöke –, csak még senki nem tette szóvá. A mi önkormányzatunk tehát most másokért is kiállt: olyan oktatási intézményeiért, amelyek ugyan nem nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában működnek, ám attól még kiemelt figyelmet fordítanak a nemzetiségi oktatásra. És kiálltunk más nemzetiségi önkormányzatokért is, hogy azok „nem kegyként”, hanem alanyi jogként gyakorolhassák feladataikat és jogaikat, nevezetesen az érdekképviselőket, az iskolákban zajló szakmai munka felügyeletét és támogatását.

Az ombudsman és az ombudsman-helyettes közös vizsgálata megállapította, hogy a kérdést szabályozó köznevelési törvény és miniszteri rendelet nincs összhangban. A jelentés arról is beszámol, hogy mindezzel az oktatásért felelős államtitkár is egyetért. Palkovics László megoldhatónak tartja a jogszabály módosítását, és vállalta is annak előkészítését és előterjesztését. A biztos és helyettese arra is felhívja a jogalkotót, hogy a módosítás előkészítésébe a nemzetiségeket is be kell vonni - különösen az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottságát és az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeit. Dr. Józán-Jilling Mihály azt reméli, hogy a törvény módosítására mihamarabb sor kerülhet.

További információ:

Dr. Józán-Jilling Mihály, a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata közgyűlésének tagja (jozanjilling.mihaly@tmkorhaz.hu, jozanjilling.mihaly@gmail.com, 30/946-8907)

SAJTÓKÖZLEMÉNY

2016. augusztus 1.

„Landesrat“, a közösség

Megaprodukcióval ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját a magyarországi német kultúrcsoportok ernyőszervezete

A hagyományok őrzése fontos, ám nélkülözhetetlen, hogy közben innovatív megoldásokhoz nyúljunk – mondja Kreiszló László, a német nemzetiség körökben csak Landesratként emlegetett Magyarországi Német Ének-, Zene- és Tánckarok Országos Tanácsának elnöke. A szervezetet éppen 20 éve alapították. Ez alkalomból – az összetartozás jegyében – rendhagyó módon ünnepeltek: hagyományos gálaműsor helyett nagyszabású interaktív színdarabot állítottak össze, amely az országos tanács történetét és küldetését mesélte el. A megaprodukcióban összesen több mint 40 együttes – bő kétezer, a német nemzetiségi kultúra ápolását a szíven viselő ember - énekelt, táncolt és zenélt közösen.

Veszprém, 2016. július 30-a. Színes német népviseletbe öltözött emberek töltötték meg a sportarénát. Szokatlan látvány ez, ilyen itt még nem volt – mondta a hatalmas rendezvényközpont egyik munkatársa. Délután három órakor látványos ünnepi menet vonult az arénába. Stangl Márta műsorvezető köszöntötte az együtteseket és a szép számmal megjelent díszvendégeket is, akik között Dr. Heinz-Peter Behr német nagykövet is helyet foglalt. Ökumenikus hálaadást követően Kreiszló László elnök szólt a megjelentekhez. Egyrészt azoknak a tevékenységét méltatta, akik a hazai német kultúrcsoportok ernyőszervezetének megalakításánál bábáskodtak, másrészt az immár két évtizede tartó hagyományőrző tevékenység fontosságát taglalta: – Mindnyájunk számára példaként kell szolgáljon mindez, utat mutatva kultúránk, hagyományaink ápolásához és megtartásához, valamint ahhoz, hogy miként lehet dalok, zene és táncok segítségével hidakat építeni közösségek között, otthonra találni hazánkban és a világban.

Heinek Ottó, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke, a jubileumi ünnepség fővédnöke köszöntőbeszédében arra utalt, mennyire fontos a jelenlegi zűrzavaros világban olyan fogódzókra lelnünk, amelyekkel azonosulni tudunk. – Ilyen támpont lehet a kulturális értékeink őrzése, valamint az egy-egy közösséghez való tartozás; a jubiláló szervezet mottója – „Landesrat, a közösség” – épp ezt hangsúlyozza. Az országos tanácsba tömörülő együttesek évek óta összetartó közösséget alkotnak, és a Landesrat húsz esztendeje azon dolgozik, hogy az egyre erősebbé és stabilabbá váljon. Mindezzel pedig az egész német nemzetiségi közösség is erősödik – és erre nagy szükségünk van. Természetes jelenség, hogy egy ekkora szervezeten belül újra és újra vitákra kerül sor azzal kapcsolatban, hogy melyek a járandó utak, irányok, melyek az elérendő célok. Ezek a viták termékenyek, folytatni kell ezeket, hiszen csakis közös nevezőt találva lehetünk biztosak abban, hogy a kulturális értékeinket tovább tudjuk éltetni.

A nagyszabású, zenés, táncos, énekes betétekkel színesített ünnepi produkció vázát egy kislány és az édesanyja párbeszéde képezte: az anya elmesélte gyermekének, hogy a magyarországi német kultúrcsoportokat egyesítő szervezet létrehozásának ötlete 1996-ban született meg, az ötletgazda Báling József és Földi János volt. A szervezethez mára több mint 240 együttes csatlakozott: valamennyi elkötelezetten ápolja, őrzi és adja tovább a német nemzetiség még fellelhető dalait, táncait és zeneműveit. A kislány azt is megtudta, hogy a Landesrat három nagy szekciója - a kórus-, a tánc- és a zenei szekció – azért küzd, hogy minősítő és egyéb rendezvények, képzések segítségével egyre csak emelkedjék a német nemzetiségi kultúrcsoportok színvonala. Az anya az országos tanács külkapcsolatairól is beszélt, emellett pedig megemlékezett azokról az egykor aktív személyiségekről, akik mára már nincsenek közöttünk. A

kislány a gálaműsor végén címszavakban foglalta össze a Landesrat küldetését: dalok, ősök, nemzetiség, német, örökség, nyelv, dicsőség, munka és táncok – az említett kifejezések német megfelelőjének kezdőbetűi épp a jubiláló szervezet nevét adják ki.

További információ:

Kreisz László elnök, Magyarországi Német Ének-, Zene- és Tánckarok Országos Tanácsa:

kreisz.laszlo@taksony.hu, 30/971-6688

**/2016.(VIII.10.) Előterjesztés
a Leányvári Német Önkormányzat 2016. 08. 10-i ülésének
4. napirendi pontjához**

Tisztelt Képviselő-testület!

Működésre költhető összeg megemelkedett, mire költsük/költhetjük?

Várható programok ebben az évben:

aug. 14.	15:00	Pilisvörösvár	Schwabenfest	13
szept. 3.	15:00	Dunabogdány	Fesztivál	13
szept. 17.	15:00 - 19:00	Leányvár	Faiunap	6
szept. 17.	20:00	Leányvár	Faiunapi bál	Z
okt. 8.	15:00	Leányvár	Idősek napja	13 GyD
nov. 27.	15:00	Leányvár	Borbála napi megemlékezés	13
dec. 3.	17:00	Leányvár	Mikulás buli	13 GyZ
dec. 4.	14:00	Leányvár	Sing mit XVI.	13
dec. 24.	15:30	Leányvár	Betlehemes koncert	13

Határozat tervezet
/2016.(VIII.10.) Előterjesztés

**Leányvári Német Önkormányzat
.../2016.(VIII.10.) L.N.Ö. határozata
Két ülés közötti beszámolóról**

A Leányvári Német Önkormányzat a két ülés között eltelt időszakról szóló beszámolót az előterjesztésnek megfelelően, a szóban tett kiegészítésekkel együtt elfogadja.

Felelős: Gáspár Tibor elnök
Határidő: azonnal

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy megvitatás után, a beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Leányvár, 2016. 08. 10.

Gáspár Tibor sk.
a Leányvári Német Önkormányzat elnöke